

Środa, 20 października 2021 r.

P9_TA(2021)0427

Ochrona pracowników przez zagrożeniami związanymi z azbestem**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z azbestem (2019/2182(INL))**

(2022/C 184/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 152 i 154 TFUE dotyczące roli partnerów społecznych i konsultacji z nimi,
- uwzględniając art. 153 ust. 1 i 2 TFUE,
- uwzględniając art. 192 ust. 1, 3, 4 i 5 TFUE,
- uwzględniając art. 194 ust. 2 TFUE,
- uwzględniając art. 114 ust. 1 TFUE,
- uwzględniając art. 168 TFUE,
- uwzględniając art. 169 ust. 3 TFUE,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków promocji poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w pracy ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych proklamowany wspólnie przez Parlament Europejski, Radę i Komisję dnia 17 listopada 2017 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 marca 2021 r. zatytułowany „Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych” (COM(2021)0102),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie azbestozależnych chorób zawodowych i perspektyw całkowitego wyeliminowania wciąż obecnego azbestu ⁽⁵⁾,
- uwzględniając wytyczne praktyczne Komisji z 2012 r. dotyczące informowania i szkolenia pracowników zajmujących się usuwaniem azbestu lub pracami konserwacyjnymi,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie strategicznych ram UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2014–2020 (COM(2014)0332),

⁽¹⁾ Dz.U. L 330 z 16.12.2009, s. 28.

⁽²⁾ Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13.

⁽³⁾ Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 50.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 36 z 29.1.2016, s. 102.

Środa, 20 października 2021 r.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji z listopada 2015 r. zatytułowane „Ocena wdrożenia w praktyce unijnych dyrektyw w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) w państwach członkowskich UE”,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 15 maja 2019 r. zatytułowaną „Praca z azbestem w ramach termomodernizacji”,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 18 lutego 2015 r. zatytułowaną „UE bez azbestu”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 305/2011 ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych (rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych) ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lipca 2020 r. w sprawie strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności ⁽⁷⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2020 r. zatytułowany „Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na rzecz nietoksycznego środowiska” (COM(2020)0667),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 marca 2021 r. zatytułowane „Unijna strategia w zakresie zrównoważonych chemikaliów: czas na rezultaty”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2020 r. zatytułowany „Fala renowacji na potrzeby Europy – ekologizacja budynków, tworzenie miejsc pracy, poprawa jakości życia” (COM(2020)0662),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 lutego 2021 r. zatytułowany „Europejski plan walki z rakiem” (COM(2021)0044),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2020 r. zatytułowany „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (COM(2020)0098),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 października 2015 r. zatytułowany „Usprawnianie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw” (COM(2015)0550),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 1 lipca 2020 r. zatytułowany „Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności” (COM(2020)0274),
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Chemikaliów z dnia 1 lutego 2021 r. zatytułowane „ECHA Scientific report for evaluation of limit values for asbestos at the workplace” („Sprawozdanie naukowe ECHA w sprawie oceny dopuszczalnych wartości dla azbestu w miejscu pracy”),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z września 2020 r. zatytułowane „Conquering cancer – mission possible” („Pokonać raka – misja możliwa”),
- uwzględniając zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z marca 2014 r. przedstawione w arkuszu informacyjnym „Elimination of asbestos-related diseases” („Eliminacja chorób azbestozależnych”),
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, w szczególności cel nr 3 dotyczący zapewnienia wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia i promowania dobrobytu,
- uwzględniając art. 47 i 54 Regulaminu,
- uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A9-0275/2021),

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0074.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0201.

Środa, 20 października 2021 r.

- A. mając na uwadze, że przy określaniu i wdrażaniu wszystkich strategii politycznych i działań Unii należy zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego;
- B. mając na uwadze, że z powodu azbestu umiera w Unii od 30 000 do 90 000 osób rocznie;
- C. mając na uwadze, że najczęstszym nowotworem pochodzenia zawodowego jest rak płuc, który stanowi od 54 % do 75 % tego typu nowotworów, oraz mając na uwadze, że główną przyczyną raka płuc jest azbest (45 %) ⁽⁸⁾; mając na uwadze, że narażenie na działanie azbestu w połączeniu z tytoniem znacznie zwiększa ryzyko zachorowania na raka płuc ⁽⁹⁾;
- D. mając na uwadze, że Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem (IARC) uznała azbest za czynnik rakotwórczy o udowodnionym działaniu (grupa 1), odpowiedzialny za pylicę azbestową płuc, raka płuc i międzybłoniaka, a także raka krtani i jajników; mając na uwadze, że należy wspierać badania nad innymi nowotworami wywołanymi przez azbest, a także nad innymi chorobami nienowotworowymi ⁽¹⁰⁾; mając na uwadze, że zwiększone ryzyko występowania nowotworów zaobserwowano nawet w społecznościach narażonych na bardzo niskie stężenia włókien azbestu, w tym włókien chryzotyłu; mając na uwadze, że azbest może powodować inne niezłośliwe choroby płuc i opłucnej, w tym blaszek opłucnowych, zgrubień opłucnej i niezłośliwych wysięków opłucnej;
- E. mając na uwadze, że stosowania azbestu w Unii zakazano w 2005 r.; mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie zakazały stosowania azbestu już w latach 80. XX wieku; mając na uwadze, że państwa członkowskie muszą zapewnić, aby włókna azbestu zostały jak najszybciej całkowicie wycofane; mając na uwadze, że charakter i zakres stosowania azbestu są bardzo zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich;
- F. mając na uwadze, że w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem REACH”) wprowadzono zakaz produkcji, sprzedaży i stosowania włókien azbestu oraz wyrobów, do których celowo dodano takie włókna, a rozporządzenie (UE) 2016/1005 ⁽¹²⁾ zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia REACH ma służyć całkowitemu wycofaniu wyrobów azbestowych w państwach członkowskich do 1 lipca 2025 r.;
- G. mając na uwadze, że azbest jest bardzo niebezpieczną substancją rakotwórczą, stosowaną na całym świecie w budownictwie i innych materiałach w wielu dziedzinach życia codziennego; mając na uwadze, że wiele różnych grup ponosi ryzyko narażenia na działanie azbestu, w tym pracownicy sektora budowlanego i remontowego, górnictwa, gospodarki odpadami, strażacy, a także właściciele domów i najemcy; mając na uwadze, że najbardziej szkodliwe dla zdrowia skutki wdychanych włókien azbestowych oraz skutki chorób azbestozależnych mogą wystąpić dopiero po 40 latach od ekspozycji; mając na uwadze, że najwyższy poziom zachorowań spodziewany jest około roku 2025 ⁽¹³⁾;
- H. mając na uwadze, że pomimo obowiązujących przepisów unijnych i krajowych, wiele przypadków chorób azbestozależnych zbyt często nie uznaje się za choroby zawodowe; w związku z tym choroby nie kwalifikują się do odszkodowania związanego z pracą, co dodatkowo potęguje fizyczne cierpienie spowodowane chorobą; mając na uwadze, że związki zawodowe i stowarzyszenia reprezentujące chorych odgrywają ważną rolę we wspieraniu ofiar chorób zawodowych w procedurach uznawania i roszczeniach odszkodowawczych;
- I. mając na uwadze, że zarządzanie azbestem w budynkach, w tym już opuszczonych, i jego bezpieczne usuwanie wymagają pełnego uwzględnienia zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy w związku z unijnym planem poprawy izolacji cieplnej środowiska zbudowanego, z myślą o oszczędności energii i uczynieniu z Europy do 2050 r. pierwszego kontynentu neutralnego dla klimatu; mając na uwadze, że remont budynków w celu zwiększenia wydajności energetycznej wiąże się często z manipulowaniem materiałami z dachów, ścian lub instalacji

⁽⁸⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581397/EPRS_BRI\(2016\)581397_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581397/EPRS_BRI(2016)581397_EN.pdf).

⁽⁹⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/asbestos-elimination-of-asbestos-related-diseases>.

⁽¹⁰⁾ <https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Monographs-On-The-Identification-Of-Carcinogenic-Hazards-To-Humans/Arsenic-Metals-Fibres-And-Dusts-2012>.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/1005 z dnia 22 czerwca 2016 r. zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) w odniesieniu do włókien azbestu (chryzotylowego) (Dz.U. L 165 z 23.6.2016, s. 4).

⁽¹³⁾ Understanding a Man-Made Epidemic: The Relation between Historical Asbestos Consumption and Mesothelioma mortality in Belgium, [Zrozumieć epidemię wywołaną przez człowieka: związek między ekspozycją na azbest w przeszłości a umieralnością na międzybłoniaka w Belgii], Van den Borre, Laura & Deboosere, Patrick, Tijdschrift voor Sociale en Economische Geschiedenis, 2017.

Środa, 20 października 2021 r.

- elektrycznych, które mogą zawierać azbest, jeżeli powstały przed wprowadzeniem regulacji na szczeblu unijnym i krajowym lub zakazu stosowania azbestu; mając na uwadze, że znaczna część istniejących budynków w Unii ma ponad 50 lat; mając na uwadze, że pogorszenie stanu budynków w Unii zwiększa ryzyko narażenia środowiskowego zagrażając wielu grupom społeczeństwa, co może prowadzić w szczególności do wzrostu zachorowań na międzybłoniaka; mając na uwadze, że choroby azbestozależne obserwuje się w populacjach zamieszkujących w pobliżu zakładów przemysłowych; mając na uwadze, że skutki zdrowotne narażenia środowiskowego są w znacznym stopniu bagatelizowane⁽¹⁴⁾; mając na uwadze, że narażenie środowiskowe na działanie azbestu może być równie wysokie jak narażenie w miejscu pracy; mając na uwadze, że konieczne są dalsze badania nad takimi zagrożeniami związanymi z azbestem;
- J. mając na uwadze, że składowanie odpadów azbestowych na wysypiskach nie jest skutecznym rozwiązaniem długoterminowym – to problem, który będą musiały rozwiązać przyszłe pokolenia, ponieważ włókna azbestowe praktycznie nie ulegają zniszczeniu z upływem czasu; mając na uwadze, że należy zapobiec uwalnianiu włókien azbestu do środowiska; mając na uwadze, że trzeba opracować opłacalne metody inertyzacji odpadów zawierających azbest, aby dezaktywować włókna azbestu i przekształcić je w materiały, które nie stanowią zagrożenia dla zdrowia publicznego;
- K. mając na uwadze, że w ujęciu bardziej ogólnym należy wspierać badania i innowacje w celu poprawy badań przesiewowych w kierunku azbestu, identyfikacji nowotworów azbestozależnych innych niż rak płuc i międzybłoniak, opracowania bezpiecznych technik usuwania azbestu, gospodarki odpadami oraz bezpieczeństwa narażonych pracowników i mieszkańców budynków, w tym badań i rozwoju technologii ostrzegania i wykrywania azbestu w czasie rzeczywistym;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z art. 191 ust. 1 TFUE polityka Unii w dziedzinie środowiska naturalnego powinna przyczynić się do osiągnięcia celów takich jak ochrona zdrowia jej obywateli, ochrona i poprawa jakości środowiska, propagowanie ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych oraz promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego;
- M. mając na uwadze, że zgodnie z art. 191 ust. 2 TFUE polityka Unii w dziedzinie środowiska naturalnego opiera się na zasadzie ostrożności oraz na zasadach działania zapobiegawczego, naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła i na zasadzie „zanieczyszczający płaci”;
- N. mając na uwadze, że według art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej wysoki poziom ochrony środowiska oraz poprawę jakości środowiska należy włączać do polityki Unii oraz gwarantować je zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju;
- O. mając na uwadze, że prawo do bezpiecznego, czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska jest coraz powszechniej uznawane – liczba państw, które zapisały to prawo lub jego elementy w swoich systemach prawnych, zwiększyła się w ostatnich kilku latach i przekracza obecnie 155;
- P. mając na uwadze, że według Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) azbest jest substancją rakotwórczą o działaniu bezprogowym; mając na uwadze, że obowiązująca dopuszczalna wartość narażenia zawodowego (OELV) dla azbestu wynosi 0,1 włókna/cm³ jako 8-godzinna średnia ważona czasowo; mając na uwadze, że Komitet ds. Oceny Ryzyka ECHA przygotował opinię w sprawie obniżenia obowiązującej dopuszczalnej wartości OELV dla azbestu; mając na uwadze, że narażenie powinno być zawsze ograniczone na tyle, na ile jest to technicznie możliwe, zwłaszcza gdy nie istnieje bezpieczny próg; mając na uwadze, że w związku z tym należy dokonać przeglądu OELV, aby uwzględnić najnowsze osiągnięcia naukowe i techniczne oraz dokonać odpowiednich zmian;
- Q. mając na uwadze, że 80 % nowotworów pochodzenia zawodowego rozpoznawanych w państwach członkowskich ma związek z azbestem; mając na uwadze, że 98 % kosztów ludzkich, w tym wpływ na jakość życia i rodziny pracowników, ponoszą sami pracownicy; mając na uwadze, że według szacunków wydatki związane z nowotworami pochodzenia zawodowego w Unii wynoszą od 270 do 610 mld EUR rocznie, czyli 1,8 % – 4,1 % PKB⁽¹⁵⁾; mając na uwadze, że działania na rzecz zwiększenia skuteczności polityki zapobiegania chorobom mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia pracownikom i ich rodzinom zdrowszego życia;

⁽¹⁴⁾ Environmental exposure to asbestos, from geology to mesothelioma [Narażenie środowiskowe na azbest – od geologii do międzybłoniaków], Bayram, Mehmeta; Bakan and Nur Dilekb, Current Opinion in Pulmonary Medicine, 2014.

⁽¹⁵⁾ <https://www.etui.org/sites/default/files/Web-executive%20summary-cancer-final.pdf>

Środa, 20 października 2021 r.

- R. mając na uwadze, że azbest jest powszechnie stosowany w mieszkalnictwie i stanowi zagrożenie dla zdrowia; mając na uwadze, że prawo do odpowiednich warunków mieszkaniowych, którego definicja obejmuje prawo do ochrony przed zagrożeniami dla zdrowia, zostało uznane przez organizacje międzynarodowe i państwa członkowskie za prawo człowieka i klucz do rozwiązania problemu nierówności zdrowotnych; mając na uwadze, że bezpieczne usunięcie azbestu przyczyni się do zagwarantowania jakości warunków mieszkaniowych dla wszystkich, w szczególności dla właścicieli i najemców o niskich dochodach, których warunki mieszkaniowe pogorszyły się w ostatnich dziesięcioleciach;
- S. mając na uwadze, że bezpieczne usuwanie azbestu nie powinno być wykorzystywane jako pretekst do takich praktyk jak eksmisja najemców z powodu remontu;
- T. mając na uwadze, że wprowadzenie wymogów dotyczących bezpiecznego usuwania azbestu musi być sprawiedliwe społecznie i muszą mu towarzyszyć odpowiednie środki wspierające właścicieli budynków w finansowaniu koniecznych remontów, a także środki wsparcia na rzecz budowania zdolności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) prowadzących takie prace; mając na uwadze, że jednocześnie należy zabezpieczyć środki unijne w ramach Fali renowacji na potrzeby Europy określonej w komunikacie Komisji z 14 października 2020 r. (zwanej dalej „Falą renowacji”), dla beneficjentów, którzy przestrzegają unijnych i krajowych przepisów dotyczących ochrony pracowników przed narażeniem na działanie azbestu;
- U. mając na uwadze, że azbest jest wciąż obecny w wielu budynkach administracyjnych, szkołach, budynkach mieszkalnych, obiektach infrastruktury, środkach transportu publicznego i sieciach wodociągowych; mając na uwadze, że z upływem czasu ginie wiedza o zastosowaniu i występowaniu tej substancji; mając na uwadze, że obecność azbestu i brak wiedzy o nim stwarzają zagrożenie dla wszystkich użytkowników budynków i osób w nich przebywających;
- V. mając na uwadze, że w rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie silnej Europy socjalnej na rzecz sprawiedliwej transformacji ⁽¹⁶⁾ wezwano państwa członkowskie do wyeliminowania zgonów związanych z pracą i ograniczenia do 2030 r. liczby chorób związanych z pracą, a Komisję do dokonania przeglądu dyrektywy 2004/37/WE;
- W. mając na uwadze, że w komunikacie Komisji z dnia 3 lutego 2021 r. stwierdzono, iż 52 % zgonów związanych z pracą w Unii rocznie można przypisać nowotworom związanym z pracą; mając na uwadze, że poprawa wczesnej diagnozy, leczenia i rehabilitacji jest priorytetem europejskiego planu walki z rakiem i powinna przynieść korzyści pacjentom cierpiącym na choroby azbestozależne; mając na uwadze, że w ramach swojego planu Komisja zamierza przedstawić w 2022 r. wniosek ustawodawczy mający na celu dalsze ograniczenie narażenia pracowników na działanie azbestu;
- X. mając na uwadze, że Europejski filar praw socjalnych (zwany dalej „filarem”) przyjęto jako odpowiedź na wyzwania społeczne w Unii; mając na uwadze, że filar obejmuje 20 zasad podzielonych na trzy kategorie: równe szanse i dostęp do rynku pracy, sprawiedliwe warunki pracy oraz ochrona socjalna i integracja społeczna; mając na uwadze, że zasada dziesiąta przewiduje wysoki poziom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w miejscu pracy, który powinien obejmować ochronę pracowników przed narażeniem na działanie czynników rakotwórczych i mutagenów w miejscu pracy;
- Y. mając na uwadze, że kryzys podkreślił znaczenie zapobiegania chorobom związanym z pracą oraz inwestowania w zdrowie publiczne w przystępnych cenach dla wszystkich; mając na uwadze, że inspektoraty pracy, związki zawodowe oraz zakładowi inspektorzy bhp odgrywają kluczową rolę w skutecznej kontroli i egzekwowaniu zasad i przepisów związanych z azbestem; mając na uwadze, że skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje mają kluczowe znaczenie dla zniechęcania pracodawców do naruszania przepisów dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz dla zapewnienia uczciwej konkurencji na rynku wewnętrznym;
- Z. mając na uwadze, że środowisko zbudowane ma znaczący wpływ na wiele sektorów gospodarki, na lokalne miejsca pracy i jakość życia; mając na uwadze, że nowa strategia Komisji na rzecz zrównoważonej zabudowy ma na celu między innymi promowanie zasad obiegu zamkniętego w całym cyklu życia budynków; mając na uwadze, że w przedstawionym przez Komisję „Nowym planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym” określonym w jej komunikacie z dnia 11 marca 2020 r. uwzględniono inicjatywy ukierunkowane na kluczowe łańcuchy wartości produktów, takie jak budownictwo i budynki; mając na uwadze, że w swoim komunikacie z 1 lipca 2020 r. Komisja uznaje, że sektor budownictwa będzie musiał inwestować w podnoszenie kwalifikacji, aby zaspokoić potrzeby związane z przejściem na ekologię w zakresie ekologicznych projektów i materiałów, efektywności energetycznej, obiegu zamkniętego i remontów; mając na uwadze, że dostępność wykwalifikowanych pracowników budowlanych ma kluczowe znaczenie dla powodzenia Fali renowacji;

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0371.

Środa, 20 października 2021 r.

- AA. mając na uwadze, że azbest oraz materiały i produkty zawierające azbest mogą być nadal legalnie produkowane, przetwarzane, importowane i eksportowane w ponad 100 krajach na całym świecie, w tym w krajach sąsiadujących z Unią; mając na uwadze, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012⁽¹⁷⁾ dotyczy wdrożenia zmienionej w 2019 r. konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami (konwencja rotterdamska), zgodnie z którą przed wywozem produktu zawierającego toksyczne chemikalia wymagana jest szczególna zgoda danego państwa; mając na uwadze, że wzmocnienie wysiłków mających na celu powstrzymanie wprowadzania na rynek unijny produktów niezgodnych z wymogami zostało uznane za priorytet w komunikacie Komisji z dnia 28 października 2015 r.; mając na uwadze, że pomimo unijnych i krajowych zakazów i obowiązujących przepisów azbest jest nadal wprowadzany na rynek wewnętrzny⁽¹⁸⁾; mając na uwadze, że dopóki azbest jest legalnie produkowany i sprzedawany na świecie, zawsze istnieje ryzyko, że trafi on na rynek wewnętrzny;
- AB. mając na uwadze, że solidne rejestry osób narażonych w przeszłości lub obecnie na działanie azbestu są ważne dla zapewnienia nadzoru medycznego i ułatwienia rozpoznawania chorób zawodowych, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁹⁾; mając na uwadze, że państwa członkowskie na różne sposoby organizują krajowe systemy ubezpieczeń społecznych w odniesieniu do urazów lub chorób związanych z pracą, w tym mając na uwadze uzupełniającą rolę układów zbiorowych; mając na uwadze, że należy przestrzegać zasad leżących u podstaw takich systemów oraz autonomii partnerów społecznych;
- AC. mając na uwadze, że w opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 18 lutego 2015 r. „UE bez azbestu” stwierdzono, że należy zapewnić, by na szczeblu państw członkowskich wszystkie przypadki pylicy azbestowej, międzybłoniaka i innych chorób azbestozależnych były rejestrowane dzięki systematycznemu gromadzeniu danych na temat zawodowych i pozazawodowych chorób azbestozależnych, aby blaszki płucnowe zostały skategoryzowane i oficjalnie zarejestrowane jako choroba azbestozależna, aby zapewnione zostało wiarygodne mapowanie obecności azbestu przy pomocy specjalnych obserwatoriów oraz aby personel medyczny otrzymał odpowiednie szkolenie, tak aby mógł wypełniać obowiązek stawiania rzetelnej diagnozy;
- AD. mając na uwadze, że przepisy obowiązujące w niektórych państwach członkowskich nakładają określone obowiązki na właścicieli, administratorów lub zarządców budynków zawierających azbest dopiero w momencie rozpoczęcia użytkowania budynku lub od chwili podjęcia zamiaru rozbioru, a nie w przypadku sprzedaży budynku, w którym występują wyroby zawierające azbest;

Europejska strategia na rzecz usunięcia całego azbestu: ESRAA

1. podkreśla, że kwestia bezpiecznego usuwania azbestu jest przykładem konieczności stosowania zasady ochrony zdrowia we wszystkich obszarach polityki, o których mowa w art. 168 ust. 1 TFUE, ponieważ jest bezpośrednio związana z następującymi niedawnymi i przyszłymi inicjatywami politycznymi Unii: nowe unijne ramy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, Zielony Ład wraz z Falą renowacji, Next Generation EU i wieloletnie ramy finansowe, europejski plan walki z rakiem, unijna strategia w zakresie odpadów i pakiet dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym; podkreśla, że przetwarzanie odpadów azbestowych powinno być w pełni zgodne z zasadą ostrożności; wzywa Komisję, aby zaproponowała odpowiedni przegląd odnośnych przepisów Unii dotyczących odpadów;
2. podkreśla, że bezpieczne usunięcie azbestu jest trudnym i pilnym zadaniem; ponawia także apel o kompleksowe i zintegrowane podejście łączące kilka obszarów polityki; zwraca uwagę, że bezpieczeństwo warunków pracy powinno być głównym priorytetem;
3. wzywa Komisję do przedstawienia europejskiej strategii na rzecz usunięcia całego azbestu: ESRAA, która obejmie następujące elementy:
  - a) europejskie ramy krajowych strategii bezpiecznego usunięcia całego azbestu w państwach członkowskich, które to ramy powinny obejmować wniosek ustawodawczy w sprawie wprowadzenia minimalnych norm dla publicznie dostępnych krajowych rejestrów azbestu;

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 60).

⁽¹⁸⁾ http://www.ibasecretariat.org/alpha_ban_list.php; <https://wits.worldbank.org/trade/comtrade/en/country/ALL/year/2019/tradeflow/Imports/partner/WLD/product/252400>

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

Środa, 20 października 2021 r.

- b) wniosek w sprawie aktualizacji dyrektywy 2009/148/WE w celu umocnienia unijnych środków ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z azbestem oraz zapobieżenia nowej fali ofiar azbestu w trakcie Fali renowacji;
- c) wniosek ustawodawczy w sprawie:
- (i) uznawania chorób zawodowych, w tym wszystkich znanych chorób azbestozależnych, obejmujący minimalne normy dotyczące procedur uznawania, oraz
  - (ii) minimalnych norm dotyczących odszkodowań dla osób chorych na azbestozależne choroby zawodowe;
- d) wniosek dotyczący aktualizacji dyrektywy 2010/31/UE w celu wprowadzenia wymogu obowiązkowej kontroli bezpieczeństwa, a następnie usunięcia azbestu i innych substancji niebezpiecznych przed rozpoczęciem prac remontowych, w celu ochrony zdrowia pracowników budowlanych;
- e) wniosek ustawodawczy uwzględniający obowiązujące przepisy krajowe, jak również ocenę wpływu najskuteczniejszych modeli obowiązkowej kontroli budynków, obejmującej diagnostykę powierzchniowej obecności azbestu przez profesjonalny podmiot o odpowiednich kwalifikacjach i zezwoleniach, przeprowadzanej przed sprzedażą lub wynajmem, oraz dotyczący wprowadzenia świadectw dotyczących azbestu dla budynków wybudowanych przed 2005 r. lub przed rokiem wprowadzenia równoważnego krajowego zakazu stosowania azbestu, w zależności od tego, który z aktów obowiązywał wcześniej;
4. zauważa, że kompleksowe strategie usuwania azbestu z budynków wiążą się ze skutkami finansowymi i administracyjnymi dla właścicieli budynków, organów publicznych i przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstw; oznaczają również znaczne obciążenie pracą jednostek certyfikujących; podkreśla w związku z tym, że należy zapewnić odpowiednie okresy przejściowe oraz stosowne wsparcie regulacyjne i finansowe;
5. podkreśla potrzebę mobilizacji wszelkich istniejących mechanizmów finansowania dostępnych na poziomie Unii i państw członkowskich oraz zwraca uwagę na fakt, że Komisja wyraźnie stwierdziła już, że państwa członkowskie mogą przeznaczyć europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (fundusze ESI) na prace związane z azbestem i jego usuwaniem⁽²⁰⁾; w związku z tym wzywa do uruchomienia funduszy ESI, aby zwiększyć wiarygodność i szybkość kontroli występowania azbestu oraz pomiaru, usuwania i bezpiecznego gospodarowania odpadami zgodnie z celami odpowiednich programów krajowych lub regionalnych; podkreśla, że kluczowe znaczenie ma wspieranie badań i rozwoju, w szczególności w odniesieniu do rozwoju i ulepszania metod wprowadzania na rynek technologii bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym systemów pomiaru i ostrzegania w czasie rzeczywistym dotyczących azbestu, a także racjonalnych pod względem kosztów metod i technologii neutralizacji azbestu; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wykorzystania wszystkich narzędzi w celu wspierania inwestycji w zrównoważone technologie przetwarzania, w tym za pośrednictwem specjalnych ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania;
6. podkreśla, że środki unijne na Falę renowacji należy przeznaczyć dla beneficjentów, którzy przestrzegają unijnych i krajowych przepisów dotyczących ochrony pracowników przed narażeniem na działanie azbestu; wzywa do wprowadzenia systemu, który zapewni odzyskanie unijnych środków od beneficjentów, którzy wykorzystują je niezgodnie z unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony pracowników przed azbestem;
7. apeluje o wzmocnienie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA), aby zapewnić skuteczne narzędzia, takie jak wsparcie techniczne i naukowe, w celu usprawnienia działań prewencyjnych, lepszego monitorowania rejestracji miejsc pracy zawierających azbest oraz identyfikacji pracowników, którzy mieli lub mogli mieć z nim kontakt, ulepszenia szkolenia i wyposażenia ochronnego dla pracowników; wzywa do utworzenia europejskiej platformy w ramach kompetencji EU-OSHA, w celu prezentowania dobrych praktyk w zakresie usuwania azbestu i jego bezpiecznego składowania, które zostały już wdrożone w kilku państwach członkowskich, oraz w celu wymiany takich dobrych praktyk;
8. stwierdza, że inspekcje pracy odgrywają zasadniczą rolę w prewencji i kontroli narażenia na azbest oraz przyczyniają się do poprawy dostępności informacji i wiedzy fachowej w przedsiębiorstwach; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia liczby inspektorów pracy oraz jakości inspektoratów i inspekcji, a także do zwiększenia częstotliwości inspekcji; uważa, że państwa członkowskie powinny znacznie wykroczyć poza minimalny cel Międzynarodowej Organizacji Pracy, która zaleca zapewnienie co najmniej jednego inspektora na 10 000 pracowników; wzywa państwa członkowskie do nakładania skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar na przedsiębiorstwa, które nie wywiązują się ze swoich zobowiązań dotyczących w szczególności bezpieczeństwa i higieny pracy;

⁽²⁰⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2018-000862-ASW_EN.html

Środa, 20 października 2021 r.

9. uważa, że istnieje pilna potrzeba zapewnienia wszystkim ofiarom azbestu rzeczywistego dostępu do wymiaru sprawiedliwości i zadośćuczynienia za każdy uszczerbek na zdrowiu, nie tylko związany ze stanami lęgowymi; podkreśla, że wszystkie koszty medyczne związane z narażeniem na działanie azbestu powinni pokrywać pracodawcy, w przypadku gdy nie zastosowali wszelkich odpowiednich środków i nie dołożyli możliwych starań, by zapobiec narażeniu na działanie azbestu; wzywa zatem Komisję, by oceniła, czy potrzebne są przepisy o ogólnym systemie odpowiedzialności za zanieczyszczenia rozproszone, by zapewnić ofiarom zadośćuczynienie za wszystkie szkody spowodowane zanieczyszczeniami rozproszonymi, w tym za szkody spowodowane przez azbest;

Europejska dyrektywa ramowa w sprawie krajowych strategii usuwania azbestu

10. z zadowoleniem przyjmuje Falę renowacji, w ramach której przewidziano remont 35 mln budynków do 2030 r.; podziela wyrażony w tym komunikacie pogląd, że szczególną uwagę należy zwrócić na ochronę przed narażeniem na działanie azbestu pracowników zatrudnionych przy remontach starych budynków i biorących udział w akcjach ratunkowych;

11. podkreśla, że lepsze środki zapobiegawcze i zarządzanie ryzykiem związanym z azbestem wymagają dostępu do odpowiednich informacji dostosowanych do potrzeb osób, których ta kwestia dotyczy;

12. wzywa Komisję, by wspierała rozpowszechnianie informacji o różnych systemach bezpiecznego i kontrolowanego usuwania lub unieszkodliwiania produktów zawierających azbest zgodnie z najlepszymi dostępnymi technikami;

13. zaznacza, że trzeba też informować o ryzyku dla grup ludności narażonych na działanie naturalnie występujących materiałów azbestowych;

14. podkreśla, że wszelkie inicjatywy Unii wspierające termomodernizację powinny być sprawiedliwe społecznie i obejmować środki ochrony zdrowia mieszkańców i pracowników, w tym przez oznaczenie budynków zawierających azbest, aby wesprzeć bezpieczne usuwanie azbestu i innych niebezpiecznych materiałów;

15. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania, że dostęp do godnych, przystępnych cenowo i zdrowych mieszkań będzie jedną z podstaw planu działania w ramach filaru;

16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kilka państw członkowskich i regionów, w tym Polska, Holandia i Flandria, realizuje obecnie ambitne i jasno określone w czasie plany usunięcia azbestu ze środowiska zbudowanego;

17. wzywa ponadto Komisję do ustanowienia – w porozumieniu z właściwymi zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi – prawnych ram oceny dotyczącej całego azbestu występującego w budynkach i infrastrukturze w państwach członkowskich, a także do oszacowania kosztów bezpiecznego usunięcia azbestu w każdym państwie członkowskim;

18. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego dyrektywy ramowej, która wsparłaby państwa członkowskie w opracowaniu krajowych planów usuwania azbestu, obejmujących priorytety i jasne i realistyczne terminy i cele pośrednie, wykrywanie i rejestrację azbestu, finansowanie i wspieranie właścicieli domów i mieszkań oraz MŚP, środki ochrony pracowników przed narażeniem na działanie azbestu zgodnie z dyrektywą 2009/148/WE, a także bezpieczne usuwanie azbestu w celu zapobiegania przedostawaniu się azbestu do procesów recyklingu;

19. podkreśla, że potrzebny jest długoterminowy nadzór epidemiologiczny, by móc ocenić skuteczność zastosowanych środków; podkreśla, że międzybłoniak jest chorobą, której głównym czynnikiem ryzyka jest azbest, oraz że liczba zdiagnozowanych międzybłoniaków jest ważnym wskaźnikiem nadzoru epidemiologicznego; wzywa zatem do wprowadzenia obowiązku zgłaszania międzybłoniaka właściwym organom;

20. zwraca uwagę, że według najnowszych badań pozazawodowe narażenie na azbest może być przyczyną około 20 % międzybłoniaków w krajach uprzemysłowionych⁽²¹⁾;

21. przypomina o przewidywanym wzmożeniu prac budowlanych w związku z Falą renowacji, któremu towarzyszyć będzie zwiększone narażenie zawodowe i środowiskowe na włókna azbestu; podkreśla, że w związku z Falą renowacji azbest trzeba zastąpić materiałami energooszczędnyymi;

⁽²¹⁾ The health impact of nonoccupational exposure to asbestos: what do we know? (zob. strona internetowa nih.gov) [Co wiemy o zdrowotnych skutkach pozazawodowego narażenia na azbest?]

Środa, 20 października 2021 r.

22. ponownie apeluje o utworzenie krajowych publicznych rejestrów azbestu; wzywa Komisję do wprowadzenia we wniosku dotyczącego dyrektywy ramowej minimalnych norm dla publicznie dostępnych krajowych rejestrów cyfrowych azbestu i innych niebezpiecznych substancji w budynkach publicznych i prywatnych; podkreśla, że rejestry azbestu powinny być kompatybilne z takimi bazami danych i rejestrami, jak rejestry i bazy efektywności energetycznej, i tworzone za pomocą powszechnych narzędzi, takich jak paszporty renowacji budynków, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679;
23. apeluje do Europejskiej Agencji Środowiska o dalsze badania nad obecnością azbestu w rzekach i ich dopływach oraz nad jego wpływem na roślinność i dzikie zwierzęta, na wzór badania przeprowadzonego przez amerykańską Agencję Ochrony Środowiska ⁽²²⁾;
24. podkreśla, że poziom tła azbestu w atmosferze trzeba monitorować i mierzyć we wszystkich państwach członkowskich; należy także zapewnić dostęp do informacji oraz wprowadzić dopuszczalne wartości narażenia na działanie azbestu w pomieszczeniach mieszkalnych;
25. przyjmuje do wiadomości zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z 2017 r. ⁽²³⁾, w których stwierdzono, że włączenie włókien azbestu do załącznika I do dyrektywy Rady 98/83/WE ⁽²⁴⁾ nie jest konieczne, i stwierdzono, że włókna azbestowe w wodzie pitnej nie stanowią zagrożenia dla zdrowia; przypomina, że włoscy naukowcy zadali ważne pytanie: czy picie wody zawierającej włókna azbestowe zwiększa ryzyko nowotworów żołądka i jelita grubego ⁽²⁵⁾; podkreśla, że potencjalne choroby azbestozależne powodowane spożyciem wody zawierającej włókna pochodzące z rur zawierających azbest mogą ujawnić się dopiero po kilkudziesięciu latach; podkreśla, że nawet jeśli samo opracowanie włoskich naukowców nie pozwala na tym etapie ostatecznie potwierdzić związku między spożyciem azbestu w wodzie a powstaniem nowotworów przewodu pokarmowego, ze względu na utrzymujące się wątpliwości należy przyjąć zasadę ostrożności; uważa, że należy przeprowadzić więcej badań nad tym ważnym zagadnieniem; wzywa państwa członkowskie, by regularnie monitorowały jakość wody w zbiornikach wody pitnej oraz w razie zagrożenia dla zdrowia ludzkiego przedsięwzięły niezbędne środki zapobiegawcze i łagodzące;
26. wyraża zaniepokojenie stanem sieci dystrybucji wody pitnej w UE oraz obecnością rur azbestowo-cementowych, które niszcząc, uwalniają włókna azbestowe do wody; przypomina ponadto, że zgodnie z zaleceniami WHO rury z azbestowo-cementowe nie powinny być już stosowane ani dopuszczane do stosowania w instalacjach wody pitnej ⁽²⁶⁾; uważa, że w europejskiej strategii całkowitej eliminacji azbestu, a także z wykorzystaniem Europejskiego planu naprawy gospodarczej i planów państw członkowskich trzeba opracować i zrealizować całościowy plan renowacji europejskich sieci dystrybucji wody pitnej i usuwania z nich azbestu;

Aktualizacja dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy

27. przypomina, że azbest nadal należy do najważniejszych wyzwań dla zdrowia w miejscu pracy oraz że na działanie azbestu w miejscu pracy narażonych jest 125 mln osób na całym świecie ⁽²⁷⁾, mimo że od dziesięcioleci znane są powiązane z nim zagrożenia;
28. zauważa, że co roku w wyniku narażenia na działanie azbestu umiera na świecie około 250 000 osób ⁽²⁸⁾; zwraca uwagę, że w ostatnich latach wskaźnik umieralności spowodowanej chorobami związanymi z narażeniem na włókna azbestu wzrósł jeszcze bardziej;
29. wzywa Komisję, by uaktualniła dyrektywę 2009/148/WE z uwzględnieniem najnowszej wiedzy naukowej i postępu technicznego, w tym oceny różnych rodzajów włókien azbestowych i ich niekorzystnego wpływu na zdrowie, oraz by rozpoczęła procedurę konsultacji pod kątem uaktualnienia wykazu krzemianów włóknistych objętych zakresem dyrektywy;

⁽²²⁾ Departament Zdrowia Stanu Waszyngton (2009), „Advisory for Swift Creek Naturally Occurring Asbestos” Agencja Ochrony Środowiska USA, Swift Creek, [Dokument doradczy dotyczący azbestu naturalnie występującego w potoku Swift Creek] (https://response.epa.gov/site/site_profile.aspx?site_id=3639)

⁽²³⁾ WHO, Biuro Regionalne WHO dla Europy, projekt współpracy w zakresie parametrów wody pitnej „Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the quality of water intended for human consumption (Drinking Water Directive) Recommendation” [Zalecenia wspierające przegląd załącznika I do dyrektywy Rady 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (dyrektywa w sprawie wody pitnej)], 2017.

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32).

⁽²⁵⁾ Agostino Di Ciaula, Valerio Gennaro. Rischio clinico da ingestione di fibre di amianto in acqua potabile [Ryzyko kliniczne wynikające ze spożycia wody pitnej zawierającej włókna azbestowe], *Epidemiologia&Prevenzione*, <https://epiprev.it/3608>

⁽²⁶⁾ https://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/pdf/20171215_EC_project_report_final_corrected.pdf – point 13.1

⁽²⁷⁾ WHO, „Asbestos: elimination of asbestos-related diseases” [Azbest: zwalczanie chorób azbestozależnych], 2018.

⁽²⁸⁾ Furuya, Sugio; Chimed-Ochir, Odgerel; Takahashi, Ken; David, Annette; Takala, Jukka. 2018. „Global Asbestos Disaster” *Int. J. Environ. Res. Public Health* 15, nr 5: 1000. <https://doi.org/10.3390/ijerph15051000>

Środa, 20 października 2021 r.

wzywa Komisję także, aby rozważyła przy tym włączenie do wykazu riebeckitu, winchytu, richterytu, edenitu fluorowego i erionitu, obok umieszczonych już w wykazie: aktynolitu, antofilitu, tremolitu i amozytu;

30. podkreśla, że dyrektywę 2009/148/WE stosuje się do prac, w czasie których pracownicy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest; wzywa do wprowadzenia bardziej rygorystycznych przepisów, które zapewnią ochronę wszystkich pracowników w miejscach usuwania azbestu, w tym pracowników wchodzących na teren prac już po jego usunięciu; wzywa do położenia większego nacisku na potrzebę włączenia do krajowego wdrażania tej dyrektywy wszystkich zagrożonych zawodów, w tym pracowników zajmujących się remontami i rozbiórką, osób gospodarujących odpadami, górników i strażaków;

31. obawia się, że – jak wynika z najnowszych badań naukowych i zaleceń w dziedzinie medycyny – nie istnieje próg, poniżej którego stężenie w powietrzu włókien azbestowych jest nieszkodliwe⁽²⁹⁾; uważa w związku z tym, że nie można dopuścić żadnych odstępstw od środków ochrony przewidzianych w dyrektywie 2009/148/WE w odniesieniu do OELV; wzywa do pełnego odzwierciedlenia w dyrektywie 2009/148/WE zasady, że odpowiednie środki ochrony indywidualnej powinny być zawsze stosowane podczas prac, podczas których pracownicy są lub mogą być narażeni na pył pochodzący z azbestu lub materiałów zawierających azbest; uważa, że przy ocenie ryzyka należy wziąć pod uwagę zagrożenia związane z niekruchościami materiałami zawierającymi azbest; apeluje o to, aby indywidualna ocena ryzyka związanego z planowaną metodą pracy określała niezbędne środki ochronne;

32. podkreśla, że priorytetem jest bezpieczne usuwanie i składowanie części i materiałów zawierających azbest, ponieważ naprawa, konserwacja, hermetyzacja lub uszczelnienie opóźniają jedynie ich usunięcie, co utrwała ryzyko dla mieszkańców i pracowników na następne lata; wzywa do wprowadzenia zakazu hermetyzacji i uszczelniania materiałów zawierających azbest, jeżeli istnieją techniczne możliwości ich usunięcia; podkreśla, że zakaz ten nie powinien oznaczać, że gospodarstw domowych o najniższych dochodach nie stać na konieczny remont; podkreśla w związku z tym potrzebę odpowiednich środków towarzyszących; kładzie nacisk na znaczenie identyfikacji, rejestrowania i regularnego monitorowania struktur zawierających azbest, których nie można usunąć w krótkim terminie (np. betonowe ściany budynków);

33. zachęca do synergii z bazą danych utworzoną przez ECHA, by gromadzić informacje i pogłębiać wiedzę o substancjach potencjalnie niebezpiecznych we wszystkich produktach i w tych produktach, które stają się odpadami;

34. zwraca uwagę na podstawową zasadę prawną, zgodnie z którą, w kontekście bezpieczeństwa i higieny pracy, w celu osiągnięcia możliwie najwyższego poziomu ochrony należy zawsze stosować najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne; wzywa do umocnienia minimalnych wymogów technicznych w celu obniżenia stężenia włókien azbestu w powietrzu do najniższego technicznie możliwego poziomu, w tym poprzez ograniczenie zapylenia i zasysanie pyłu bezpośrednio w miejscu jego powstawania, ciągłą sedymentację i środki odkażania; apeluje o ustanowienie minimalnych wymogów dotyczących różnic ciśnienia między obudową azbestu a otoczeniem, dopływu świeżego powietrza i filtrów HEPA;

35. podkreśla potrzebę aktualizacji minimalnych wymogów technicznych, aby zawierały one przepisy nadążające za rozwojem technologicznym; podkreśla, że należy dokładniej zgłębić kwestię wymaganego stosowania robotów i innych zaawansowanych technologii, w tym przez badania i bardziej systematyczną wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, aby stale opracowywać nowe normy ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników; zauważa, że mikroskopia optyczna nie jest najnowszą dostępną technologią liczenia włókien azbestu w powietrzu oddechowym oraz że analityczna transmisyjna mikroskopia elektronowa (ATEM) jest bardziej czuła i umożliwia rozróżnianie i liczenie włókien azbestu; wzywa do stosowania w miarę możliwości metody ATEM lub podobnie zaawansowanych metod liczenia włókien;

36. przypomina, że pobieranie próbek musi być reprezentatywne dla indywidualnego narażenia pracownika, co oznacza, że próbki muszą być pobierane w reprezentatywnych i realistycznych sytuacjach narażenia pracowników na działanie pyłu azbestowego poprzez wielokrotne pomiary w regularnych odstępach czasu w określonych fazach prac; jest zdania, że jeżeli próbki nie są reprezentatywne dla indywidualnego narażenia pracownika, należy zastosować wszelkie dostępne środki ochronne;

⁽²⁹⁾ Sprawozdanie naukowe Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) z 1 lutego 2021 r. w sprawie oceny dopuszczalnych wartości dla azbestu w miejscu pracy.

Środa, 20 października 2021 r.

37. uważa, że informacje zawarte w zgłoszeniu powinny obejmować wszystkie elementy dodane w załączniku II, takie jak np. obszary, w których prowadzone będą prace, sprzęt wykorzystywany do ochrony i odkażania pracowników oraz plan unieszkodliwiania odpadów; uważa, że właściwe organy krajowe powinny przechowywać te informacje przez co najmniej 40 lat;

38. podkreśla, że trzeba zapewnić pracodawcom, w szczególności MŚP i mikroprzedsiębiorstwom, wystarczające i ukierunkowane wsparcie w transpozycji środków ochronnych i wymogów informacji, aby uniknąć nieprzestrzegania przepisów; podkreśla, że zapewnienie znormalizowanych procesów przy pracach z materiałami azbestowymi pomogłoby zmniejszyć poziom pyłu pochodzącego z włókien azbestowych oraz koszty tych prac, a także ułatwić spełnienie wymogów dotyczących informowania;

39. zauważa, że obowiązująca unijna norma minimalna dotycząca dopuszczalnej wartości narażenia zawodowego dla azbestu wynosi $100\ 000\ \text{wł./m}^3$ ($0,1\ \text{wł./cm}^3$); oraz że większość państw członkowskich stosuje obecne minimalne normy; podkreśla, że niektóre państwa członkowskie stosują znacznie niższe dopuszczalne wartości narażenia zawodowego w celu ochrony zdrowia pracowników, jak na przykład Holandia, gdzie dopuszczalna wartość narażenia zawodowego wynosi $2\ 000\ \text{wł./m}^3$ ($0,002\ \text{wł./cm}^3$);

40. podkreśla, że czołowi naukowcy w dziedzinie medycyny z Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Zdrowia Pracowników twierdzą, iż wartości graniczne narażenia nie chronią odpowiednio przed rakiem, i proponują dopuszczalną wartość narażenia zawodowego w wysokości $1\ 000\ \text{wł./m}^3$ ($0,001\ \text{wł./cm}^3$); z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do przedstawienia wniosku ustawodawczego mającego na celu dalsze ograniczenie narażenia pracowników na działanie azbestu w 2022 r.; wzywa także Komisję, aby priorytetowo zaktualizowała te wartości graniczne narażenia, które powinny wynosić $0,001\ \text{wł./cm}^3$ ($1\ 000\ \text{wł./m}^3$), z uwzględnieniem zaleceń różnych zainteresowanych stron i po konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy; podkreśla potrzebę zastosowania odpowiedniego okresu przejściowego na wdrożenie nowej metodyki oraz nowych wartości narażenia;

41. podkreśla, że pracodawcy, ale również właściciele, główni wykonawcy i instytucje zamawiające zlecające prace powinny być zobowiązani do przeprowadzenia diagnostyki azbestu przed rozpoczęciem jakichkolwiek prac w budynkach, na statkach, w samolotach czy urządzeniach lub produktach; żąda, aby przed rozpoczęciem prac w obiektach, które zostały zbudowane przed 2005 r. lub przed rokiem wprowadzenia równoważnego krajowego zakazu stosowania azbestu, w zależności o tego, która z tych dat występuje wcześniej, wykwalifikowany i certyfikowany operator przeprowadził kompleksowe badania przesiewowe na obecność materiałów zawierających azbest; jest zdania, że badania przesiewowe powinny zawsze obejmować diagnozę charakterystyczną dla konkretnego miejsca pracy, a raport powinien stwierdzać brak lub obecność azbestu oraz ewentualnie rodzaj jego włókien, wraz ze szczegółowym opisem charakteru zanieczyszczenia, jego dokładnej lokalizacji i szacunkowej ilości; uważa, że oprócz wymogów określonych w art. 14 dyrektywy 2009/148/WE załącznik do tej dyrektywy powinien zawierać wymogi dotyczące minimalnego czasu trwania szkolenia potwierdzonego egzaminem w odniesieniu do danego rodzaju pracy; podkreśla w tym kontekście potrzebę spójnej metodologii oceny ryzyka, aby zapewnić równe warunki działania w Unii i uniknąć rozdrobnienia rynku wewnętrznego;

42. wyraża zaniepokojenie faktem, że wymogi szkoleniowe i certyfikacja przeprowadzanych szkoleń nadal znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa w kontekście transgranicznej mobilności pracowników; wzywa do opracowania nowego załącznika do dyrektywy 2009/148/WE określającego obowiązkowe minimalne wymogi dotyczące szkolenia w zakresie pracy z azbestem, w tym szczegółowe wymogi dla pracowników wyspecjalizowanych przedsiębiorstw zajmujących się usuwaniem azbestu, a także dla pracowników, którzy mogą mieć kontakt z materiałami zawierającymi azbest podczas wykonywania pracy; uważa, że oprócz wymogów określonych w art. 14 dyrektywy 2009/148/WE załącznik do tej dyrektywy powinien zawierać wymagania dotyczące minimalnego czasu trwania szkolenia w odniesieniu do danego rodzaju pracy, odpowiedniej dokumentacji takiego szkolenia oraz regularnych odstępów czasu, w których poszczególni pracownicy muszą brać udział w szkoleniu;

Rozpoznawanie chorób azbestozależnych i przyznawanie odszkodowania

43. wzywa Komisję do uaktualnienia jej zalecenia z dnia 19 września 2003 r. dotyczącego europejskiego wykazu chorób zawodowych⁽³⁰⁾ w celu uwzględnienia najnowszej dostępnej wiedzy naukowej dotyczącej chorób zawodowych, w szczególności w odniesieniu do chorób azbestozależnych;

44. wzywa państwa członkowskie do ułatwienia procedur uznawania poprzez odwrócenie ciężaru dowodu, w szczególności w przypadku gdy krajowe rejestry dla pracowników zajmujących się azbestem zostały utworzone dopiero niedawno, oraz do ustanowienia odpowiednich odszkodowań dla pracowników, którzy chorują na choroby azbestozależne;

⁽³⁰⁾ Zalecenie Komisji nr C(2003) 3297 z dnia 19 września 2003 r. dotyczące europejskiego wykazu chorób zawodowych (Dz.U. L 238 z 25.9.2003, s. 28).

Środa, 20 października 2021 r.

45. uważa, że ze względu na swobodny przepływ pracowników choroby azbestozależne stanowią wyzwanie transgraniczne, a tym samym należy szczególnie uwzględnić w tym zakresie rolę mobilnych pracowników; przypomina, że choroby zawodowe i zagrożenia dla zdrowia związane z miejscem pracy są zawsze związane z konkretnym zawodem, działalnością zawodową, miejscem pracy i czasem; wzywa Komisję do przedstawienia – po konsultacji z partnerami społecznymi – wniosku dotyczącego dyrektywy na podstawie art. 153 ust. 1 lit. a) i b) TFUE ustanawiającej minimalne normy unijne w zakresie uznawania i wypłacania odszkodowań za choroby zawodowe, w tym choroby azbestozależne;

46. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie ustanowienia przez państwa członkowskie urzędu krajowego lub krajowego rzecznika do pomocy ofiarom w procedurach uznawania chorób zawodowych, a zwłaszcza chorób azbestozależnych, które mają długi okres utajenia; wzywa państwa członkowskie do wspierania tworzenia stowarzyszeń pacjentów i grup związkowych dla ofiar chorób azbestozależnych i ich rodzin; podkreśla także konieczność konsultowania się z tymi stowarzyszeniami w celu ułatwienia i uproszczenia procedur uznawania chorób; apeluje o zwiększenie środków krajowych na odszkodowania dla ofiar chorób azbestozależnych, aby zapewnić wystarczające pokrycie bezpośrednich, pośrednich i ludzkich kosztów choroby;

47. przypomina, że synergiczny efekt palenia tytoniu i narażenia na działanie azbestu znacznie zwiększa ryzyko rozwoju raka płuc; apeluje do państw członkowskich, by oferowały program pomocy w rzuceniu palenia wszystkim pracownikom narażonym na działanie azbestu; przypomina, że palenie w żadnym przypadku nie może wykluczać uznania u pracownika azbestozależnej choroby zawodowej ani pozbawiać go prawa do roszczeń o odszkodowanie i leczenia takiej choroby;

48. wzywa do lepszej oceny ryzyka związanego z niezawodowym narażeniem wtórnym, zwłaszcza w przypadku członków rodzin żyjących z osobami pracującymi z azbestem; apeluje do państw członkowskich, aby ułatwiły uznawanie i wypłacanie odszkodowań udokumentowanym ofiarom wtórnego narażenia na działanie azbestu przez kontakt z azbestem niezwiązany z pracą oraz by korzystały z najlepszych praktyk stosowanych w państwach członkowskich takich jak Dania; przypomina o perspektywie płci w narażeniu wtórnym;

49. podkreśla, że istnieją różne rodzaje niezwiązanego z pracą narażenia na działanie azbestu, mogące mieć poważne skutki dla zdrowia ludzi, tak parazawodowe (w tym narażenie na pył azbestowy mimowolnie przynoszony przez pracowników do domu), mieszkaniowe (w tym przedmioty gospodarstwa domowego zawierające azbest), jak i środowiskowe (w tym materiały znajdujące się w budynkach i instalacjach lub pochodzące z przemysłu);

50. podkreśla, że kobiety narażone na zagrożenia związane z azbestem są szczególnie podatne na niektóre rodzaje narażenia na azbest; apeluje o lepsze uznawanie perspektywy płci w całym obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy oraz o uwzględnianie aspektu płci we wszystkich instrumentach ustawodawczych i nieustawodawczych w państwach członkowskich, aby uniknąć dyskryminacji ze względu na płeć przy śledzeniu, identyfikacji, leczeniu lub uznawaniu danej choroby jako azbestozależnej oraz w konsekwencji wpływu na poziom odszkodowań dla ofiar; wzywa do większego uwzględnienia działań związanych z czyszczeniem jako czynników ryzyka przy diagnozowaniu chorób; wzywa do lepszej oceny ryzyka i identyfikacji narażenia na działanie azbestu pracowników odpowiedzialnych za czystość, zwłaszcza kobiet sprzątających, a także osób, które wykonują nieodpłatne obowiązki domowe, takie jak czyszczenie produktów skażonych azbestem;

51. podkreśla, że przypisując koszty usuwania azbestu, należy w miarę możliwości uwzględnić zasadę „zanieczyszczający płaci”;

Badanie na obecność azbestu przed przeprowadzeniem prac termomodernizacyjnych i sprzedażą lub wynajmem budynku

52. zwraca uwagę, że w motywie 14 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844⁽³¹⁾ zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków wzywa się państwa członkowskie do wspierania modernizacji charakterystyki energetycznej istniejących budynków, w tym poprzez usuwanie azbestu i innych szkodliwych substancji, zapobieganie nielegalnemu usuwaniu szkodliwych substancji oraz ułatwianie przestrzegania obowiązujących aktów ustawodawczych;

⁽³¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 75).

Środa, 20 października 2021 r.

53. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie zmiany art. 7 dyrektywy 2010/31/UE w kontekście Fali renowacji wprowadzającej wymóg obowiązkowego badania na obecność azbestu, rejestracji oraz usuwania azbestu i innych substancji niebezpiecznych przed rozpoczęciem jakichkolwiek prac remontowych, z uwzględnieniem art. 153 ust. 1 lit. a) TFUE dotyczącego w szczególności poprawy środowiska pracy w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników;

54. apeluje do Komisji, aby przedstawiła wniosek ustawodawczy uwzględniający obowiązujące przepisy krajowe, jak również ocenę wpływu najskuteczniejszych modeli obowiązkowej kontroli budynków, obejmującej diagnostykę powierzchniowej obecności azbestu przez profesjonalny podmiot o odpowiednich kwalifikacjach i zezwoleniach, przeprowadzanej przed sprzedażą lub wynajmem oraz dotyczący wprowadzenia świadectw dotyczących azbestu dla budynków wybudowanych przed 2005 r. lub przed rokiem wprowadzenia równoważnego krajowego zakazu stosowania azbestu, w zależności od tego, który z aktów obowiązywał wcześniej;

55. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia środków ochronnych dla lokatorów, u których wykryto azbest przed rozpoczęciem prac remontowych mających poprawić charakterystykę energetyczną budynków; podkreśla, że koszty kontroli i usuwania nie powinny być pokrywane przez najemców; wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, by najemcy byli w pełni informowani o azbecie w budynkach i otrzymywali zaświadczenia dotyczące azbestu;

Unia jako światowy lider w walce z azbestem

56. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z 12 marca 2021 r., w których podkreślono potrzebę wzmocnienia krajowych możliwości w zakresie nadzoru rynku oraz roli organów celnych; apeluje do państw członkowskich o wzmocnienie kontroli i nadzoru rynku oraz o współpracę z organami granicznymi i celnymi innych państw członkowskich w celu zapobiegania wprowadzaniu nielegalnych materiałów zawierających azbest na rynek wewnętrzny; podkreśla znaczenie wspierania i opracowywania zrównoważonych rozwiązań w zakresie demontażu statków w Unii zgodnie z nowym planem działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym, aby uniknąć negatywnych skutków zdrowotnych dla pracowników w związku z narażeniem na działanie azbestu podczas demontażu statków; wzywa Komisję do zapewnienia wysokich standardów ochrony pracowników przed narażeniem na działanie azbestu w zakładach recyklingu statków zatwierdzonych przez Unię w państwach trzecich; wzywa Komisję do rozpoczęcia badania określającego skalę nielegalnego przywozu do Unii produktów i materiałów zawierających azbest, z uwzględnieniem potencjalnych środków wzmocnienia nadzoru rynku, które mogłyby obejmować ograniczenie dostępu do dokowania, obiektów portowych i czasowego składowania w Unii statków przewożących produkty lub materiały zawierające azbest jako ładunek w tranzycie;

57. wzywa Komisję, by uznała za najwyższe priorytety włączenie azbestu chryzotylowego do załącznika III do konwencji rotterdamskiej oraz wprowadzenie zakazu stosowania azbestu na całym świecie; wzywa Unię do współpracy z organizacjami międzynarodowymi nad zainicjowaniem instrumentów uznania rynku azbestu za handel produktami toksycznymi; wzywa Unię do włączenia walki z azbestem i chorobami azbestozależnymi do polityki zagranicznej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia wsparcia, w tym finansowego, dla światowych podmiotów działających przeciwko azbestowi i chorobom azbestozależnym, w tym dla WHO; potępi inwestycje finansowe w globalne branże wykorzystujące azbest;

58. przypomina, że jedna trzecia ludności europejskiego obszaru WHO mieszka w krajach, które nie wprowadziły jeszcze zakazu stosowania wszelkich form azbestu⁽³²⁾; zwraca uwagę, że 16 państw europejskich nadal stosuje azbest, zwłaszcza jako materiał budowlany, oraz nadal go produkuje i eksportuje;

Kwestie finansowe

59. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny skutków finansowych wniosków Parlamentu zgodnie z ust. 17 i 18 niniejszej rezolucji oraz pkt 3 załącznika I;

o

o o

60. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji oraz zaleceń zawartych w załączniku Komisji i Radzie.

⁽³²⁾ <https://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2015/04/at-least-one-in-three-europeans-can-be-exposed-to-asbestos-at-work-and-in-the-environment>

Środa, 20 października 2021 r.

ZAŁĄCZNIK I DO REZOLUCJI:

ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI POSTULOWANEGO WNIOSKU

Europejska dyrektywa ramowa w sprawie krajowych strategii usuwania azbestu

Parlament Europejski zwraca się do Komisji o przedłożenie, po konsultacji z partnerami społecznymi, jak przewidziano w art. 154, na podstawie art. 152 ust. 2 i art. 192 TFUE, wniosku dotyczącego dyrektywy ramowej określającej wymogi minimalne dotyczące krajowych strategii usuwania azbestu z uwzględnieniem co najmniej następujących elementów:

- 1) oceny szacunkowej ilości i dominujących rodzajów materiałów zawierających azbest, które mają być usunięte z budynków i infrastruktury w państwie członkowskim lub regionie;
- 2) harmonogramu usuwania azbestu, w tym priorytetowego traktowania niektórych budynków – takich jak szkoły, placówki opieki zdrowotnej, ośrodki sportowe lub mieszkania socjalne – w odniesieniu do głównych etapów oraz regularnych ocen postępów co najmniej raz na pięć lat;
- 3) ram finansowych opartych na wykorzystaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w celu wspierania właścicieli budynków, a tym samym powiązania usuwania azbestu z innymi strategiami politycznymi i publicznymi programami (takimi jak efektywność energetyczna, poprawa warunków życia, mieszkalnictwo socjalne, profilaktyka zdrowotna) w celu zwiększenia efektywności i wykorzystania synergii;
- 4) minimalnych kryteriów dla krajowych rejestrów cyfrowych azbestu, które powinny zawierać mapę wszystkich obiektów zawierających azbest w danym państwie członkowskim lub regionie i obejmować co najmniej następujące wymogi:
  - a) bezpłatnego dostępu dla ogółu, w tym dla pracowników i przedsiębiorstw pracujących w budynku lub infrastrukturze, a także właścicieli, mieszkańców, strażaków i innych służb ratunkowych, a także użytkowników, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679;
  - b) podania roku budowy danego budynku lub infrastruktury (przed krajowym zakazem stosowania azbestu lub po nim);
  - c) zawarcia informacji na temat rodzaju budynku lub infrastruktury, w których znajduje się azbest (lokal prywatny, publiczny lub lokal przedsiębiorstwa);
  - d) dokładnego wskazania umiejscowienia substancji szkodliwych oraz części budynku, które zostały sprawdzone pod kątem obecności azbestu;
  - e) wskazania miejsca, w którym będą lub były wykonywane prace (wewnątrz/na zewnątrz), jak również części budynku (podłogi, ściany, stropy, dachy) lub infrastruktury;
  - f) wskazania rodzaju materiału (cement azbestowy, izolacja, kit itp.) oraz podania szacunkowych wartości procentowych dotyczących tych rodzajów materiału;
  - g) określenia rodzaju prac, które należy wykonać, oraz wskazania metod pracy, które mogą naruszyć materiały zawierające azbest (wiercenie, cięcie itp.), oraz przewidywanego czasu trwania prac;
  - h) określenia harmonogramu usuwania i planu zarządzania;
- 5) powiązania ze wszystkimi odnośnymi obowiązującymi krajowymi przepisami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zgodnie z dyrektywą 2009/148/WE;
- 6) planu bezpiecznego, nadzorowanego i udokumentowanego unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zapewniającego dostępność odpowiednich obiektów unieszkodliwiania odpadów zgodnie z praktyką krajową; plan powinien zawierać rozwiązanie umożliwiające całkowite oddzielenie cykli odpadów zgodnie z zasadą zerowego zanieczyszczenia azbestem w cyklach odpadów zapobiegające ponownemu użyciu materiałów budowlanych, a także zapewnienie maksymalnej ochrony pracowników w gospodarce o obiegu zamkniętym i bezpieczne dla środowiska składowanie odpadów azbestowych zgodnie z najlepszymi dostępnymi technologiami;
- 7) strategii kontroli i egzekwowania środków określonych w dyrektywie ramowej, w tym kampanii uświadamiających, środków wsparcia na rzecz budowania zdolności MŚP, inspekcji oraz skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar w przypadku nieprzestrzegania przepisów;
- 8) ścisłego zaangażowania partnerów społecznych i innych właściwych zainteresowanych stron, takich jak stowarzyszenia ofiar azbestu i instytucje krajowe prowadzące działania zapobiegawcze w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, w transpozycję, wdrażanie i monitorowanie dyrektywy 2009/148/WE.

Środa, 20 października 2021 r.

ZAŁĄCZNIK II DO REZOLUCJI:

ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI POSTULOWANEGO WNIOSKU

Aktualizacja dyrektywy 2009/148/WE

Parlament Europejski zwraca się do Komisji o przedłożenie, po konsultacji z partnerami społecznymi, jak przewidziano w art. 154, na podstawie art. 153 ust. 2 lit. b) TFUE, wniosku dotyczącego zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy, na podstawie następujących zaleceń:

1. w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie ⁽¹⁾:

„1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do **wszystkich** prac, w czasie których pracownicy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest.”

b) uchyla się ust. 3 ⁽²⁾;c) ust. 4 otrzymuje brzmienie ⁽³⁾:

„4. Państwa członkowskie, po konsultacji z partnerami społecznymi zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką, wydają praktyczne wskazówki dotyczące określania **narażenia** sporadycznego i o niskiej intensywności. **Opracowują również działania sektorowe w celu ochrony pracowników przed narażeniem na działanie pyłu azbestowego, w tym działania w sektorach renowacji i rozbiórek, gospodarowania odpadami, górnictwa, czyszczenia i pożarnictwa**”.

2. w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie ⁽⁴⁾:

„1. Z zastrzeżeniem art. 3[...], podejmuje się środki, o których mowa w ust. 2–5.”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie ⁽⁵⁾:

„3. Pracodawca przedstawia informacje, o których mowa w ust. 2, odpowiedzialnemu organowi państwa członkowskiego przed rozpoczęciem pracy zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi.

⁽¹⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do prac, w czasie których pracownicy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest.”

⁽²⁾ Skreślony ust. 3 ma następujące brzmienie:

„3. Pod warunkiem że narażenie pracownika jest sporadyczne i o niskiej intensywności oraz jeżeli z rezultatów oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2, jasno wynika, że dopuszczalna granica narażenia na działanie azbestu nie będzie przekroczona w powietrzu w obszarze pracy, można nie stosować art. 4, 18 i 19, jeśli praca obejmuje:

a) krótkie, niewykonywane ciągle prace konserwacyjne, w których wykorzystuje się tylko materiały bez cech kruchości;
b) usuwanie bez niszczenia nienaruszonych materiałów, w których włókna azbestowe są mocno związane z podłożem;
c) obudowywanie lub zabezpieczanie materiałów zawierających azbest, jeżeli są one w dobrym stanie;
d) monitorowanie i kontrolę atmosfery oraz pobieranie próbek w celu sprawdzenia, czy dany materiał zawiera azbest.”

⁽³⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„4. Państwa członkowskie, po konsultacji z partnerami społecznymi zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką, wydają praktyczne wskazówki dotyczące określania narażenia sporadycznego i o niskiej intensywności, o którym mowa w ust. 3.”

⁽⁴⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„1. Z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3, podejmuje się środki, o których mowa w ust. 2 – 5.”

⁽⁵⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„3. Pracodawca przedstawia informacje, o których mowa w ust. 2, odpowiedzialnemu organowi państwa członkowskiego przed rozpoczęciem pracy zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi. Informacja ta musi zawierać co najmniej krótki opis:

a) lokalizacji miejsca pracy;
b) rodzaju i ilości azbestu, który jest używany lub z którym jest styczność;
c) przeprowadzanych prac i stosowanych metod pracy;
d) liczby zaangażowanych pracowników;
e) daty rozpoczęcia i czasu trwania prac;
f) środków podjętych w celu ograniczenia narażenia pracowników na działanie azbestu.”

Środa, 20 października 2021 r.

Informacja ta musi zawierać co najmniej krótki opis:

- a) lokalizacji miejsca pracy **i konkretnych obszarów, w których praca będzie wykonywana;**
- b) rodzaju i ilości azbestu, który jest używany lub z którym jest styczność;
- c) przeprowadzanych prac i stosowanych metod pracy;
- d) liczby zaangażowanych pracowników, **wykazu pracowników, którzy mogą zostać przydzieleni do danego obiektu, indywidualnych zaświadczeń potwierdzających ich kwalifikacje i odbyte szkolenie oraz daty obowiązkowych badań lekarskich;**
- e) daty rozpoczęcia, czasu trwania pracy i planowanych godzin pracy;
- f) środków podjętych w celu ograniczenia narażenia pracowników na działanie azbestu;
- g) **charakterystyki sprzętu wykorzystywanego do ochrony i odkażania pracowników;**
- h) charakterystyki sprzętu wykorzystywanego do unieszkodliwiania odpadów;
- i) **procedury odkażania pracowników i sprzętu, czasu trwania i godzin pracy;**
- j) tymczasowego bilansu przepływu powietrza dla prac prowadzonych w pomieszczeniach zamkniętych;
- k) **plan bezpiecznego i zrównoważonego unieszkodliwiania odpadów, w tym w odniesieniu do przeznaczenia odpadów zawierających azbest.**

Powiadomienia są przechowywane przez odpowiedzialny organ państwa członkowskiego zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową przez co najmniej 40 lat."

3. Art. 5 otrzymuje brzmienie ⁽⁶⁾:

„Artykuł 5

[...]

Bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów wspólnotowych w sprawie wprowadzania do obrotu i używania azbestu, zakazane są prace, które narażają pracowników na działanie włókien azbestowych podczas wydobywania azbestu lub podczas produkcji i przetwarzania wyrobów azbestowych albo wyrobów zawierających celowo dodany azbest, z wyjątkiem obróbki i usuwania materiałów powstających z rozbiórki i usuwania azbestu.

Będące już w użyciu części i materiały zawierające azbest są w bezpieczny sposób usuwane i unieszkodliwiane, jeżeli jest to technicznie wykonalne, a nie naprawiane, konserwowane, uszczelniane ani powlekane. Materiały zawierające azbest, które nie mogą być usunięte w krótkim czasie, są identyfikowane, rejestrowane i regularnie monitorowane."

4. w art. 6 lit. b) otrzymuje brzmienie ⁽⁷⁾:

„b) procesy technologiczne należy tak zaprojektować, aby nie powstawał pył azbestowy, lub jeśli okaże się to niemożliwe, aby zapobiegać wydostawaniu się pyłu azbestowego do atmosfery, **przynajmniej poprzez zastosowanie następujących środków:**

(i) **ograniczenie zapylenia;**

(ii) **zasysanie pyłu u źródła;**

⁽⁶⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„Nakładanie azbestu przez rozpylanie oraz metody pracy obejmujące stosowanie materiałów izolacyjnych lub izolujących dźwiękowo o małej gęstości (poniżej 1 g/cm³) zawierających azbest są zabronione.

Bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów wspólnotowych w sprawie wprowadzania do obrotu i używania azbestu, zakazane są prace, które narażają pracowników na działanie włókien azbestowych podczas wydobywania azbestu lub podczas produkcji i przetwarzania wyrobów azbestowych albo wyrobów zawierających celowo dodany azbest, z wyjątkiem obróbki i usuwania materiałów powstających z rozbiórki i usuwania azbestu."

⁽⁷⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„b) procesy technologiczne należy tak zaprojektować, aby nie powstawał pył azbestowy, lub jeśli okaże się to niemożliwe, aby zapobiegać wydostawaniu się pyłu azbestowego do atmosfery;"

Środa, 20 października 2021 r.

- (iii) *ciągła sedymentacja włókien zawieszonych w powietrzu;*
- (iv) *odpowiednie odkażanie;*
- (v) *ustalenie minimalnej różnicy ciśnienia minus 10;*
- (vi) *dopływ świeżego powietrza zastępczego z miejsca znajdującego się dalej;*
- (vii) *sprawdzanie działania urządzeń podciśnieniowych i przenośnych odkurzaczy miejscowej wentylacji wywiewnej po wymianie filtra HEPA i przed rozpoczęciem usuwania azbestu lub co najmniej raz w roku, poprzez pomiar skuteczności usuwania filtrów za pomocą licznika cząstek stałych pozwalającego na bezpośredni odczyt wyniku.”*

5. w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) **ust. 1 otrzymuje brzmienie** ⁽⁸⁾:

„1. W zależności od wyników wstępnej oceny ryzyka oraz w celu zapewnienia przestrzegania dopuszczalnej wartości określonej w art. 8. pomiary stężenia włókien azbestowych w powietrzu na stanowisku pracy są wykonywane **podczas określonych etapów działań i w regularnych odstępach czasu w trakcie całego procesu pracy.**”

b) **ust. 2 otrzymuje brzmienie** ⁽⁹⁾:

„2. Pobieranie próbek musi odzwierciedlać **rzeczywiste** indywidualne narażenie pracownika na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest.”

c) **ust. 5 otrzymuje brzmienie** ⁽¹⁰⁾:

„5. Pobieranie próbek musi trwać przez taki okres, aby można ustalić reprezentatywne narażenie **w odniesieniu do wszystkich działań na różnych etapach w trakcie całego procesu pracy.**”

d) **ust. 6 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie** ⁽¹¹⁾:

„6. O ile jest to możliwe, liczenie włókien jest dokonywane za pomocą **analizy transmisyjnej mikroskopii elektronowej** lub inną metodą dającą równorzędne wyniki.”

6. **Art. 8 otrzymuje brzmienie** ⁽¹²⁾:

„Artykuł 8

Pracodawcy zapewniają, aby żaden pracownik nie był narażony na działanie azbestu unoszącego się w powietrzu w stężeniu przekraczającym **0,001** włókna na cm³ (**1 000 włókien na m³**) **na wszystkich etapach procesu pracy**”.

⁽⁸⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „1. Regularne pomiary stężenia włókien azbestowych w powietrzu na stanowisku pracy wykonywane są w zależności od wyników wstępnej oceny ryzyka oraz w celu zapewnienia przestrzegania dopuszczalnej wartości określonej w art. 8.”

⁽⁹⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „2. Pobieranie próbek musi odzwierciedlać indywidualne narażenie pracownika na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest.”

⁽¹⁰⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „5. Pobieranie próbek musi trwać przez taki okres, aby można ustalić reprezentatywne narażenie dla 8-godzinnego okresu odniesienia (jednej zmiany) za pomocą pomiaru albo średnio ważonych obliczeń.”

⁽¹¹⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „6. O ile jest to możliwe, liczenie włókien jest dokonywane przy pomocy mikroskopu z kontrastem fazowym (PCM) zgodnie z metodą zalecaną w 1997 r. przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) lub inną metodą dającą równorzędne wyniki.”

⁽¹²⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „Pracodawcy zapewniają, aby żaden pracownik nie był narażony na działanie azbestu unoszącego się w powietrzu w stężeniu przekraczającym 0,1 włókna na cm³ jako średnia ważona w przeliczeniu na 8-godzinny okres odniesienia (TWA).”

Środa, 20 października 2021 r.

7. w art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie ⁽¹³⁾:

„1. W przypadku przekroczenia dopuszczalnej wartości określonej w art. 8 **lub w przypadku gdy istnieją powody, aby przypuszczać, że materiały zawierające azbest, które nie zostały zidentyfikowane przed rozpoczęciem prac, zostały naruszone i mogą wytworzyć pył, natychmiast wstrzymuje się prace.** Ustala się przyczyny przekroczenia oraz możliwie jak najszybciej podejmuje się właściwe działania zmierzające do poprawy sytuacji.

Nie kontynuuje się pracy w obszarze objętym przekroczeniem do czasu podjęcia odpowiednich działań mających na celu ochronę narażonych pracowników.”

8. Art. 11 otrzymuje brzmienie ⁽¹⁴⁾:

„Artykuł 11

Przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych, konserwacyjnych **lub remontowych w budynkach zbudowanych przed 2005 r. lub przed rokiem wprowadzenia równoważnych krajowych zakazów dotyczących azbestu – w zależności od tego, co nastąpi wcześniej – pomieszczenia poddaje się kontroli w celu zidentyfikowania wszystkich materiałów zawierających azbest zgodnie z wymogami części 6 załącznika XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 i załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 305/2011. Kontrole przeprowadzane są przez wykwalifikowanego i certyfikowanego wykonawcę lub organ, z uwzględnieniem art. 14 i 15 niniejszej dyrektywy oraz krajowych przepisów budowlanych.**

Państwa członkowskie regulują szczegóły oględzin i badań w celu identyfikacji materiałów zawierających azbest zgodnie z ich krajowymi przepisami budowlanymi. W przypadku gdy nie można zagwarantować całkowitego braku azbestu, prace są prowadzone zgodnie z procedurami, które należy stosować w przypadku obecności azbestu.”

9. w art. 12 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie ⁽¹⁵⁾:

„W przypadku pewnych prac, takich jak prace rozbiórkowe **lub** usuwanie azbestu[...], co do których można przewidzieć, że dopuszczalna wartość ustanowiona w art. 8 jest przekroczona pomimo używania **wszelkich możliwych** środków technicznych ograniczających stężenie azbestu w powietrzu, pracodawca określa działania zmierzające do zapewnienia ochrony pracowników podczas takich prac, a w szczególności zagwarantuje:

- a) wyposażenie pracowników w odpowiednie maski ochronne oraz inne środki ochrony indywidualnej, które muszą być przez nich używane;
- b) umieszczenie znaków ostrzegawczych informujących o przewidywanym przekroczeniu dopuszczalnej wartości ustanowionej w art. 8;
- c) zapobieganie rozprzestrzenianiu się pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest poza teren zakładu lub poza miejsce prowadzenia działań **oraz zakazanie wentylacji powietrza z miejsc usuwania azbestu do pomieszczeń zamkniętych; i**

⁽¹³⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„1. W przypadku przekroczenia dopuszczalnej wartości określonej w art. 8 ustala się przyczyny przekroczenia oraz możliwie jak najszybciej podejmuje się właściwe działania zmierzające do poprawy sytuacji.
Nie można kontynuować pracy w obszarze objętym przekroczeniem do czasu podjęcia odpowiednich działań mających na celu ochronę narażonych pracowników.”

⁽¹⁴⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„Przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych lub konserwacyjnych pracodawcy podejmują, jeśli to wskazane ze względu na informacje uzyskane od właścicieli budynków, wszelkie niezbędne kroki w celu identyfikacji materiałów mogących zawierać azbest.
W przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do obecności azbestu w materiale lub konstrukcji przestrzegane są odpowiednie przepisy niniejszej dyrektywy.”

⁽¹⁵⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„W przypadku prac, takich jak rozbiórka, usuwanie, naprawy lub konserwacja, co do których można przewidzieć, że dopuszczalna wartość określona w art. 8 zostanie przekroczona pomimo używania środków technicznych ograniczających stężenie azbestu w powietrzu, pracodawca określa działania zmierzające do zapewnienia ochrony pracowników podczas takich prac, a w szczególności zapewnia:

- a) wyposażenie pracowników w odpowiednie maski ochronne oraz inne środki ochrony indywidualnej, które muszą być przez nich używane;
- b) umieszczenie znaków ostrzegawczych informujących o przewidywanym przekroczeniu dopuszczalnej wartości ustanowionej w art. 8; i
- c) zapobieganie rozprzestrzenianiu się pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest poza teren zakładu lub poza miejsce prowadzenia działań.”

Środa, 20 października 2021 r.

ca) **przeprowadzanie – po zakończeniu czynności, o których mowa w niniejszym ustępie – pomiaru stężenia włókien azbestu w powietrzu w celu zapewnienia pracownikom bezpiecznego powrotu do miejsca pracy.”**

10. w art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie ⁽¹⁶⁾:

„1. Przed rozpoczęciem **jakichkolwiek prac związanych z azbestem** sporządza się plan pracy.”

11. w art. 14 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie ⁽¹⁷⁾:

„2. Zawartość merytoryczna szkolenia musi być łatwo zrozumiała dla pracowników. Musi ono umożliwiać im zdobycie niezbędnej wiedzy i umiejętności w zakresie prewencji i bezpieczeństwa **zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi w państwie członkowskim, w którym wykonywana jest praca.**

3. **Obowiązkowe wymogi minimalne dotyczące treści, czasu trwania, odstępów czasowych i dokumentacji szkolenia są określone w Załączniku 1a.”**

12. Art. 15 otrzymuje brzmienie ⁽¹⁸⁾:

„Artykuł 15

1. **Przedsiębiorstwa, które zamierzają przeprowadzić rozbiórkę lub usuwanie azbestu, muszą posiadać odnawialne zezwolenie wydane przez właściwy organ przed rozpoczęciem prac. Właściwe organy mogą udzielić takich zezwoleń, jeżeli przedsiębiorstwo składające wniosek przedstawi dowód na posiadanie odpowiedniego, najnowocześniejszego sprzętu technicznego o bezemisyjnym przebiegu pracy lub, jeżeli nie jest to technicznie możliwe, o niskoemisyjnym przebiegu pracy zgodnie z wymogami art. 6 oraz indywidualnych świadectw przeszkolenia pracowników zgodnie z art. 14 i Załącznikiem 1a.**

2. **Właściwe organy udzielają zezwoleń przedsiębiorstwom tylko wtedy, gdy nie mają one wątpliwości co do wiarygodności przedsiębiorstwa i zarządzania nim. Zezwolenia są odnawiane co pięć lat zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką.**

3. **Państwa członkowskie powinny ustanowić publiczne rejestry przedsiębiorstw upoważnionych do usuwania azbestu zgodnie z ust. 1.”**

⁽¹⁶⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„1. Przed rozpoczęciem robót rozbiórkowych lub przed rozpoczęciem usuwania azbestu lub wyrobów zawierających azbest z budynków, struktur, urządzeń lub instalacji oraz ze statków, sporządza się plan pracy.”

⁽¹⁷⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„2. Zawartość merytoryczna szkolenia musi być łatwo zrozumiała dla pracowników. Musi ono umożliwiać im zdobycie niezbędnej wiedzy i umiejętności w zakresie prewencji i bezpieczeństwa, zwłaszcza w odniesieniu do:

a) właściwości azbestu i jego skutków dla zdrowia, w połączeniu ze skutkami palenia tytoniu;
b) rodzajów wyrobów lub materiałów mogących zawierać azbest;
c) prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu oraz znaczenia środków prewencji w minimalizacji narażenia;
d) bezpiecznych metod pracy, kontroli narażenia i środków ochrony;
e) odpowiedniej roli, rodzaju, doboru, ograniczeń i właściwego używania masek ochronnych;
f) procedur ratunkowych w sytuacjach awaryjnych;
g) procedur usuwania zanieczyszczeń;
h) utylizacji odpadów;
i) wymogów w zakresie badań lekarskich.

3. Praktyczne wskazówki dotyczące szkolenia pracowników zajmujących się usuwaniem azbestu są opracowywane na poziomie wspólnotowym.”

⁽¹⁸⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „Przed pracami rozbiórkowymi lub usuwaniem azbestu przedsiębiorstwa muszą przedstawić dowody na posiadanie odpowiednich możliwości w tym zakresie. Dowody takie są określane zgodnie z krajowymi przepisami lub praktyką.”

Środa, 20 października 2021 r.

13. w art. 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie ⁽¹⁹⁾:

„1. W przypadku wszystkich prac, o których mowa w art. 3 ust. 1 [...], podejmuje się odpowiednie kroki w celu zapewnienia, aby:

- a) miejsca, w których odbywają się takie prace, były:
  - (i) w sposób jasny odgraniczone i oznaczone znakami ostrzegawczymi;
  - (ii) niedostępne dla pracowników innych niż ci, od których wymaga się przebywania w nich, z racji ich pracy i obowiązków;
  - (iii) objęte zakazem palenia;
- b) wydzielone były obszary, gdzie pracownicy mogą spożywać posiłki, nie ryzykując zanieczyszczenia ich pyłem azbestowym;
- c) pracownikom przydzielano właściwą odzież roboczą lub ochronną, **jak również sprzęt ochronny, w szczególności maski ochronne, który musi podlegać obowiązkowym kontrolom indywidualnym; wszystkie** ubrania robocze lub ochronne pozostają na terenie przedsiębiorstwa; można je jednak prac w odpowiednio wyposażonych pralniach znajdujących się poza terenem przedsiębiorstwa, jeżeli przedsiębiorstwo samo nie pierze takich ubrań; wówczas do transportu tej odzieży używa się szczelnych pojemników;
- ca) pracownikom korzystającym z masek ochronnych zapewniano obowiązkowe i regularne przerwy z wystarczającym czasem na regenerację;**
- d) wydzielone były osobne miejsca do przechowywania ubrań roboczych i ochronnych, a osobne do przechowywania własnej odzieży pracownika;
- e) pracownicy **podlegali obowiązkowej procedurze dekontaminacji;**
- f) sprzęt ochronny znajdował się w dokładnie określonym miejscu i musiał być sprawdzany i czyszczony po każdorazowym użyciu; sprzęt uszkodzony musi być naprawiony lub wymieniony przed ponownym użyciem.”

14. w art. 17 ust. 2 część wprowadzająca otrzymuje brzmienie ⁽²⁰⁾:

„2. Oprócz środków, o których mowa w ust. 1 [...], podejmuje się odpowiednie środki w celu spełnienia następujących warunków:”

⁽¹⁹⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„1. W przypadku wszystkich prac, o których mowa w art. 3 ust. 1, i z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3, podejmuje się odpowiednie kroki w celu zapewnienia, aby:

- a) miejsca, w których odbywają się takie prace, były:
  - (i) w sposób jasny odgraniczone i oznaczone znakami ostrzegawczymi;
  - (ii) niedostępne dla pracowników innych niż ci, od których wymaga się przebywania w nich, z racji ich pracy i obowiązków;
  - (iii) objęte zakazem palenia;
- b) wydzielone były obszary, gdzie pracownicy mogą spożywać posiłki, nie ryzykując zanieczyszczenia ich pyłem azbestowym;
- c) pracownikom przydzielano właściwą odzież roboczą lub ochronną; takie ubrania robocze lub ochronne pozostają na terenie przedsiębiorstwa; można je jednak prac w odpowiednio wyposażonych pralniach znajdujących się poza terenem przedsiębiorstwa, jeżeli przedsiębiorstwo samo nie pierze takich ubrań; wówczas do transportu tej odzieży używa się szczelnych pojemników;
- d) wydzielone były osobne miejsca do przechowywania ubrań roboczych i ochronnych, a osobne do przechowywania własnej odzieży pracownika;
- e) pracownikom zapewniono odpowiednie toalety i umywalnie, włącznie z natryskami w przypadku prac, przy których występuje duże zapylenie;
- f) sprzęt ochronny znajdował się w dokładnie określonym miejscu i musiał być sprawdzany i czyszczony po każdorazowym użyciu; sprzęt uszkodzony musi być naprawiony lub wymieniony przed ponownym użyciem.”

⁽²⁰⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„Oprócz środków, o których mowa w ust. 1, i z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3, podejmuje się odpowiednie środki w celu spełnienia następujących warunków:”

Środa, 20 października 2021 r.

15. w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:**a) ust. 1 otrzymuje brzmienie ⁽²¹⁾:**

„1. Z zastrzeżeniem art. 3[...], podejmuje się środki, o których mowa w ust. 2–5.”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie ⁽²²⁾:

„2. Ocena stanu zdrowia każdego pracownika musi być dostępna, zanim pracownik zostanie narażony na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest w miejscu pracy.

Ocena ta obejmuje szczegółowe badania klatki piersiowej. W załączniku I podane są praktyczne wskazówki, do których państwa członkowskie mogą się odwołać, prowadząc badania kliniczne pracowników; **zalecenia te będą weryfikowane w miarę postępu technicznego, zgodnie z procedurą określoną w art. 17 dyrektywy 89/391/EWG.**

[...]

Co trzy lata przedstawia się nową ocenę stanu zdrowia, tak długo, jak długo trwa narażenie na działanie azbestu.

Dla każdego pracownika, o którym mowa w akapicie pierwszym, zakłada się kartę zdrowia **i przechowuje się ją przez co najmniej 40 lat** zgodnie z krajowymi przepisami lub praktyką.”

16. Dodaje się artykuł w brzmieniu:**„Artykuł 18c**

Do dnia ... [5 lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej], a następnie co pięć lat, Komisja, po konsultacji z partnerami społecznymi, dokonuje przeglądu technicznego i naukowego stanu technologii służących do identyfikacji, pomiaru lub ostrzegania dotyczących azbestu oraz wydaje wytyczne dotyczące tego, kiedy taka technologia ma być zastosowana w celu ochrony pracowników przed narażeniem na działanie azbestu.

17. w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie ⁽²³⁾:

„1. Z zastrzeżeniem art. 3[...], podejmuje się środki, o których mowa w ust. 2, 3 i 4.”

18. Art. 21 otrzymuje brzmienie ⁽²⁴⁾:**„Artykuł 21**

I. Państwa członkowskie przechowują rejestr **wszystkich** rozpoznanych przypadków **azbestozależnych chorób zawodowych. Orientacyjny wykaz chorób, które zgodnie z obecnym stanem wiedzy mogą być spowodowane narażeniem na działanie azbestu, znajduje się w załączniku 1b.**

⁽²¹⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „1. Z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3, podejmuje się środki, o których mowa w ust. 2 – 5.”

⁽²²⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco:

„2. Ocena stanu zdrowia każdego pracownika musi być dostępna, zanim pracownik zostanie narażony na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest w miejscu pracy.

Ocena ta obejmuje szczegółowe badania klatki piersiowej. W załączniku I podane są zalecenia praktyczne, do których państwa członkowskie mogą się odwołać, prowadząc badania kliniczne pracowników. Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 18a, aktów delegowanych zmieniających załącznik I w celu dostosowania go do postępu technicznego.

Jeżeli w należyte uzasadnionych i wyjątkowych przypadkach związanych z możliwymi w najbliższej przyszłości bezpośrednimi i poważnymi zagrożeniami dla fizycznego zdrowia i bezpieczeństwa pracowników i innych osób, ze względu na szczególnie pilną potrzebę konieczne jest podjęcie działania w bardzo krótkim czasie, do aktów delegowanych przyjmowanych na podstawie niniejszego artykułu ma zastosowanie procedura przewidziana w art. 18b. Co trzy lata przedstawia się nową ocenę stanu zdrowia, tak długo, jak długo trwa narażenie na działanie azbestu.

Co trzy lata przedstawia się nową ocenę stanu zdrowia, tak długo, jak długo trwa narażenie na działanie azbestu.

Dla każdego pracownika, o którym mowa w akapicie pierwszym, zakłada się kartę zdrowia zgodnie z krajowymi przepisami lub praktyką.”

⁽²³⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „1. Z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3, podejmuje się środki, o których mowa w ust. 2, 3 i 4.”

⁽²⁴⁾ Dotychczasowy tekst brzmi następująco: „Państwa członkowskie przechowują rejestr znanych przypadków azbestozy i mezoteliomy.”

Środa, 20 października 2021 r.

2. Termin »rozpoznane przypadki«, o którym mowa w ust. 1, nie ogranicza się do przypadków, w których przyznaje się odszkodowanie, ale obejmuje wszystkie przypadki zdiagnozowanych medycznie chorób azbestozależnych.»

19. Dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 21a

W przypadku pożaru wszystkie istniejące informacje dotyczące obecności i umiejscowienia azbestu należy udostępnić strażakom i służbom ratunkowym.»

20. Dodaje się załączniki w brzmieniu:

”

Załącznik 1a

OBOWIĄZKOWE WYMOGI MINIMALNE DOTYCZĄCE SZKOLENIA

Wszyscy pracownicy, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, muszą przejść obowiązkowe szkolenie, które spełnia co najmniej następujące minimalne wymagania:

1. Szkolenie jest prowadzone na początku stosunku pracy i w odstępach czasu nieprzekraczających czterech lat.
2. Każdy kurs szkoleniowy trwa co najmniej trzy dni robocze.
3. Szkolenia są prowadzone przez wykwalifikowane i certyfikowane instytucje oraz szkoleniowców i są organizowane przez organ lub uznaną właściwą jednostkę państwa członkowskiego zgodnie z krajowymi przepisami lub praktyką;
4. Każdy pracownik, który pomyślnie ukończył szkolenie i zdał wymagany egzamin, otrzymuje świadectwo odbycia szkolenia zawierające:
  - a) datę szkolenia;
  - b) czas trwania szkolenia;
  - c) treść szkolenia
  - d) język szkolenia;
  - e) oraz imię i nazwisko, kwalifikacje i dane kontaktowe szkoleniowca i instytucji prowadzącej szkolenie.
5. Wszyscy pracownicy, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, przechodzą co najmniej następujące obowiązkowe szkolenie z częścią teoretyczną i praktyczną w zakresie:
  - a) obowiązującego prawa państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca;
  - b) właściwości azbestu i jego skutków dla zdrowia, w połączeniu ze skutkami palenia tytoniu, jak również zagrożeń związanych z narażeniem wtórnym i środowiskowym;
  - c) rodzajów wyrobów lub materiałów mogących zawierać azbest;
  - d) prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu oraz znaczenia środków prewencji w minimalizacji narażenia;
  - e) bezpiecznych praktyk pracy, w tym przygotowania miejsca pracy, wyboru metod pracy i planowania wykonania pracy, wentylacji, wyciągu punktowego, pomiaru i kontroli oraz regularnych przerw;
  - f) odpowiedniej roli, rodzaju, doboru, ograniczeń i właściwego używania sprzętu ochronnego, w szczególności masek ochronnych;

Środa, 20 października 2021 r.

- g) procedur ratunkowych w sytuacjach awaryjnych;
- h) procedur usuwania zanieczyszczeń;
- i) utylizacji odpadów;
- j) wymogów w zakresie badań lekarskich.

Szkolenie musi być jak najdokładniej dostosowane do charakterystyki zawodu oraz konkretnych zadań i metod pracy, jakie się z tym wiążą.

6. Oprócz elementów wymienionych w ust. 4 pracownicy zaangażowani w prace rozbiórkowe lub usuwanie azbestu przechodzą szkolenie w zakresie:
- a) stosowania sprzętu i urządzeń w celu ograniczenia uwalniania i rozprzestrzeniania się włókien azbestu podczas procesów roboczych, zgodnie z dyrektywą 2009/104/WE;
  - b) najnowszych dostępnych technologii i urządzeń o bezemisyjnym przebiegu pracy lub, jeżeli nie jest to technicznie możliwe, o niskoemisyjnym przebiegu pracy, w celu ograniczenia uwalniania i rozprzestrzeniania się włókien azbestu.

Załącznik 1b

WYKAZ CHORÓB AZBESTOZALEŻNYCH

Z aktualnej wiedzy wynika, że narażenie na działanie włókien azbestu może powodować przynajmniej następujące choroby zawodowe związane z azbestem, wprowadzane przez państwa członkowskie do ich prawa krajowego:

- pylica azbestowa płuc,
- międzybłoniak opłucnej w następstwie wdychania pyłu azbestowego,
- łagodne choroby opłucnej, w tym spowodowane przez azbest zmiany włókniste, zaokrąglona niedodma i łagodny wysięk opłucnowy,
- rak płuc, w tym rak oskrzeli w następstwie wdychania pyłu azbestowego,
- rak krtani w następstwie wdychania pyłu azbestowego,
- rak jajnika spowodowany przez azbest,

Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem odnotowała skorelowanie między narażeniem na działanie azbestu a następującymi chorobami:

- rak gardła,
- rak jelita grubego,
- rak żołądka.

”.

Środa, 20 października 2021 r.

ZAŁĄCZNIK III DO REZOLUCJI:

ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI POSTULOWANEGO WNIOSKU

Rozpoznawanie chorób azbestozależnych i przyznawanie odszkodowania

Parlament Europejski zwraca się do Komisji o przedłożenie, po konsultacji z partnerami społecznymi, jak przewidziano w art. 154, na podstawie art. 153 ust. 2 lit. b) TFUE, wniosku dotyczącego dyrektywy określającej minimalne wymogi dotyczące rozpoznawania chorób zawodowych, w tym wszystkich chorób azbestozależnych, i przyznawania w związku z nimi odszkodowania osobom chorym. Wniosek Komisji powinien uwzględniać co najmniej następujące elementy:

- 1) wykaz chorób zawodowych z tytułu których przyznano odszkodowanie i które podlegają środkom zapobiegawczym uznanym przez państwa członkowskie, z zastrzeżeniem korzystniejszych przepisów krajowych, na podstawie zalecenia Komisji z dnia 19 września 2003 r. dotyczącego europejskiego wykazu chorób zawodowych i uaktualnionego zgodnie z najnowszą dostępną wiedzą naukową;
- 2) ustanowienie punktów kompleksowej obsługi jako punktów kontaktowych dla osób dotkniętych chorobą i zajmujących się wszystkimi sprawami dotyczącymi chorób zawodowych;
- 3) ustanowienie krajowej funkcji, takiej jak rzecznik w celu wspierania ofiar chorób zawodowych w procedurach rozpoznawania takich chorób oraz zwiększenie wsparcia i wymiany najlepszych praktyk między innymi ze związkami zawodowymi i stowarzyszeniami ofiar, w odniesieniu do procedur rozpoznawania;
- 4) przeniesienie ciężaru dowodu w zakresie rozpoznawania chorób zawodowych lub przynajmniej skuteczne uproszczenie rozpoznawania chorób zawodowych, na przykład przez zapewnienie, że gdy narażenie na działanie azbestu w miejscu pracy może być racjonalnie stwierdzone, można zakładać związek między narażeniem a późniejszymi objawami;
- 5) przepisy dotyczące odpowiedniego odszkodowania z tytułu rozpoznanych chorób zawodowych.

Środa, 20 października 2021 r.

ZAŁĄCZNIK IV DO REZOLUCJI:

ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI POSTULOWANEGO WNIOSKU

Aktualizacja dyrektywy 2010/31/UE – Kontrole budynków w zakresie występowania azbestu przed pracami związanymi z renowacją energetyczną

Parlament Europejski zwraca się do Komisji o przedłożenie, na podstawie art. 194 ust. 2 TFUE, wniosku dotyczącego zmiany dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków na podstawie następującego zalecenia:

art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Budynki istniejące

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby przy wykonywaniu ważniejszej renowacji budynków charakterystyka energetyczna tego budynku lub jego części poddawanej renowacji została poprawiona tak, aby spełniała minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. 4, na ile jest to możliwe pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym.

Wymagania te stosuje się zarówno wobec budynku, jak i modułu budynku poddawanego renowacji jako całość. Dodatkowo lub alternatywnie wymagania można stosować do elementów budynków poddawanych renowacji.

Państwa członkowskie podejmują ponadto konieczne działania, aby zapewnić spełnienie minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej elementu budynku – na ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia – w przypadku gdy element budynku wchodzący w skład przegród zewnętrznych budynku i mający istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych jest wymieniany lub modernizowany.

Państwa członkowskie określają minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 4.

W odniesieniu do budynków poddawanych ważniejszym renowacjom państwa członkowskie zachęcają, aby uwzględnić zastosowanie wysokoefektywnych systemów alternatywnych, o ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia, oraz aby zapewnić zdrowe wewnętrzne warunki klimatyczne, bezpieczeństwo przeciwpożarowe i zająć się ryzykiem związanym z intensywną aktywnością sejsmiczną.

Państwa członkowskie ustanawiają obowiązek kontroli budynków w zakresie występowania azbestu i innych materiałów niebezpiecznych przed rozpoczęciem prac renowacyjnych. Wynik badania przesiewowego jest przedstawiany w zaświadczeniu określającym obecność azbestu lub innych materiałów niebezpiecznych albo ich brak. W pierwszym przypadku w zaświadczeniu określa się rodzaje znalezionych materiałów oraz ich dokładną lokalizację. Jeżeli wyniki poszukiwań i badań nie wykluczają obecności azbestu w materiale, stosuje się zasadę ostrożności. Usuwanie i unieszkodliwianie materiałów, które są objęte renowacją, odbywa się w sposób uporządkowany i bezpieczny zgodnie z dyrektywą 2009/148/WE, rozporządzeniem (UE) nr 305/2011 i innymi odpowiednimi aktami ustawodawczymi.”

Środa, 20 października 2021 r.

ZAŁĄCZNIK V DO REZOLUCJI:

ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI POSTULOWANEGO WNIOSKU

Kontrola budynków w zakresie występowania azbestu w celu ich sprzedaży lub wynajmu

Parlament Europejski zwraca się do Komisji o przedłożenie, na podstawie art. 169 ust. 3 i art. 114 ust. 1 TFUE, wniosku dotyczącego dyrektywy określającej minimalne wymogi dotyczące zaświadczeń dotyczących azbestu wydawanych dla budynków wybudowanych przed 2005 r. lub przed rokiem wejścia w życie równoważnego krajowego zakazu stosowania azbestu – w zależności od tego, co nastąpi wcześniej – i które są sprzedawane lub wynajmowane. Wniosek powinien obejmować co najmniej następujące elementy:

- 1) zobowiązanie właścicieli budynków (publicznych i prywatnych) wybudowanych przed 2005 r. lub przed rokiem wprowadzenia równoważnych krajowych zakazów dotyczących azbestu – w zależności od tego, co nastąpi wcześniej – do zlecenia kontroli budynku w celu zlokalizowania i identyfikacji wszystkich materiałów zawierających lub niezawierających azbestu przed sprzedażą lub wynajmem budynku (lub jego części);
- 2) kontrole przeprowadzane są wyłącznie przez certyfikowanych wykonawców zgodnie z dyrektywą 2009/148/WE, krajowym ustawodawstwem i praktyką oraz pod nadzorem właściwego organu krajowego;
- 3) by jak najlepiej chronić użytkowników lub osoby przebywające w budynkach, kontrole i ewentualne niezbędne usuwanie lub – jeżeli usunięcie nie jest technicznie możliwe – zabezpieczanie azbestu prowadzą wykwalifikowani i certyfikowani operatorzy zgodnie z dyrektywą 2009/148/WE oraz z przepisami i praktykami krajowymi, pod nadzorem właściwego organu krajowego;
- 4) certyfikowany podmiot przekazuje wyniki kontroli właścicielowi, a właściwy organ krajowy (punkt kompleksowej obsługi) powinien wydać zaświadczenie zarejestrowane w krajowym rejestrze, o którym mowa w pkt 5, oraz udzielić właścicielom informacji i porad na temat obowiązujących przepisów ustawowych i wykonawczych, w tym dotyczących prawidłowego i bezpiecznego usuwania wykrytego azbestu oraz wsparcia finansowego, jakie można otrzymać z odpowiednich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
- 5) zaświadczenia dotyczące azbestu zawierają wyniki przeprowadzonych kontroli, w tym wykaz zidentyfikowanych rodzajów materiałów zawierających azbest, ich dokładne umiejscowienie, aktualny stan zachowania wraz z informacją o pracach i nadzorze wymaganym w celu uniknięcia uszczerbku na zdrowiu mieszkańców, koncepcję bezpiecznego usuwania oraz informacje o ewentualnych obszarach budynku, których nie udało się zbadać lub w których wyniki badania nie wykluczają obecności azbestu;
- 6) zaświadczenie o obecności azbestu powinno mieć odpowiedni okres ważności odpowiedni do nadzoru niezbędnego w celu uniknięcia mnożenia kontroli;
- 7) zaświadczenia są włączane do istniejących rejestrów azbestu, udostępniane przedsiębiorstwom i pracownikom wykonującym prace w budynku, dołączane do każdej umowy sprzedaży nieruchomości i udostępniane najemcy nieruchomości;
- 8) ustala się skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające grzywny dla sprzedawców i wynajmujących budynki, którzy nie przeprowadzają takich kontroli i nie zgłaszają wyników właściwemu organowi przed sprzedażą lub wynajmem nieruchomości;
- 9) ustanawia się odpowiednie systemy odpowiedzialności w przypadku nieprzestrzegania przepisów.

Właściwy organ krajowy publikuje wykaz certyfikowanych wykonawców, o którym mowa w akapicie pierwszym pkt 2.